

ΕΚΔΟΣΙΣ
ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ

ΙΕΡΟΣ

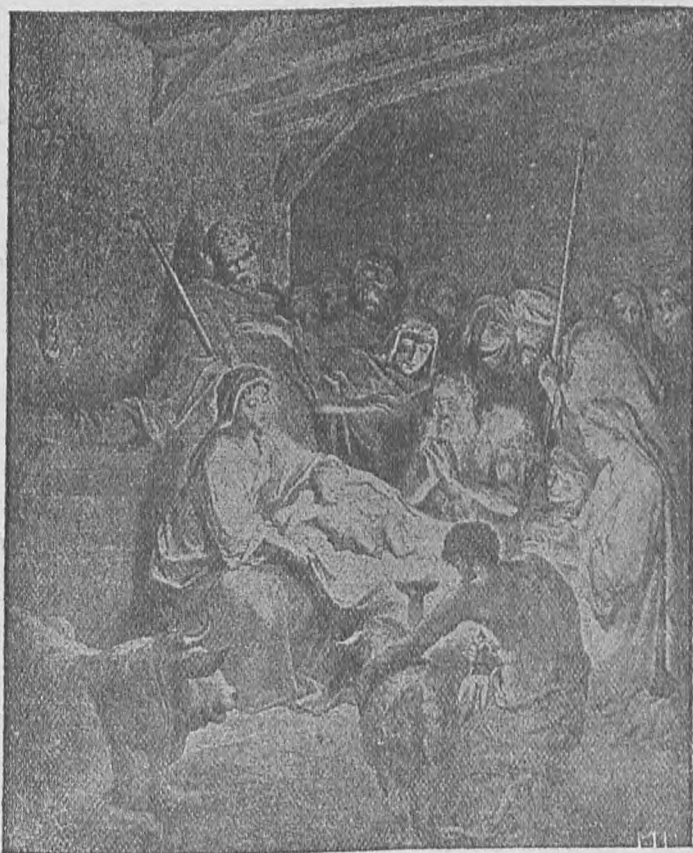
ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΘΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ
ΠΡΟΝΟΙΑ, ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ, ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ ΔΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΔΑΠΑΝΗ ΔΕ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΗΣ ΘΗΣΚ. ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ «ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ».

ΕΤΟΣ Α΄.

ΣΜΥΡΝΗ 24 Δεκεμβρ. 1911

ΑΡΙΘ. 38

Ποιμὴν ἀφέντες τὴν ἑαυτῶν ποιμένες.
Ἴδεν καλὸν σπεύδουσι Χριστὸν ποιμένα.

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

« Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ,
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη,
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία » . (Λουκ. β', 14).

Εὐσεβεῖς τοῦ « Ἱεροῦ Πολυκάρπου » ἀναγνώσται,

“ Ὅσον ἀφ’ ἐνὸς ταπεινῶς, ἀδόξως καὶ πενιχρῶς ὑποδέχεται κάτω ἡ γῆ τὸν κατὰ τὴν σήμερον ἑορτὴν γεννηθέντα Σωτῆρα τοῦ κόσμου ἄλλο τόσον μεγαλοπρεπῶς, θαυμασιῶς καὶ ἐιδόξως ἑορτάζει καὶ παιηγυρίζει ἀιωθεν ὁ οὐρανὸς τὴν ὑπερφυᾶ καὶ μοιραδικὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ κόσμου ταύτην γένησιν τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ.

Ἐν τῷ κόσμῳ κάτω διὰ τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου δὲν εὐρέθη οὐδὲ τόπος ἐν τῷ καταλύματι, καὶ ἐγέννησεν αὐτὸν ἡ Παρθένος ἐν σπηλαίῳ (τοῦ ὁποίου τί ἄλλο ταπεινότερον ;), καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτιγῃ, τῆς ὁποίας τί ἄλλο εὐτελέστερον ;

Ἐν τῷ οὐραϊῷ ἄνω ἀπὸ τὰς δοξολογίας καὶ τοὺς ἀγγελικοὺς ὕμνους ἀντιλαλοῦσι καὶ συγκλονίζονται τὰ ἐπουράνια, ἀντιβοᾷ ἐκεῖ ἀγγέλων μελωδία εὐαγγελιζομένη « δόξαν Θεοῦ, εἰρήνην γῆς, ἀνθρώπων εὐδοκίαν », καὶ ἀντιλάμπει τὸ φῶς τὸ τῆς γνώσεως, καὶ ἄρχονται αἱ χερσαυγαὶ τῆς νέας ἐποχῆς, ἡμῖς θὰ δοξάσῃ τὸν Θεόν, θὰ εὐρηγέσῃ τὴν γῆν μετὰ

τοῦ οὐρανοῦ, καὶ θὰ καταστήσῃ τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἦτο τέκνον ὀργῆς ἄχρι τότε, μέγα καὶ προσφιλὲς ἀντικείμενον στοργῆς, εὐμενείας καὶ εὐαρεσκείας τοῦ Θεοῦ.

« Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ,
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη,
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία ».

Δόξα, εἰρήνη, εὐδοκία, αὐτὰ αἱ τρεῖς κραταιαὶ καὶ ἀξιομνημόνευτοι λέξεις τοῦ ἀγγελικοῦ ὕμνου περιέχουσι τῆς σήμερον μοιραδικῆς ταύτης ἑορτῆς καὶ ἐκλάμπρου πανηγύρεως τὴν ὑπόθεσιν, καὶ ἀποκαλύπτουσι εἰς τοὺς γηγεγεῖς ἡμᾶς τοὺς βαθυτάτους καὶ μυστηριώδεις λόγους τῆς μεγάλης καὶ παγκοσμίου χαρᾶς, ἣν σύμπαν τὸ ἀνθρώπινον Γένος αἰσθάνεται σήμερον.

Περὶ αὐτῶντινῶν κραιταιῶν λέξεων καὶ τῶν σημασιολογικῶν ἔσται τὸ μελέτημά μας.

Καθ’ ἦν στιγμὴν εἰς εἷα δοῦλον καὶ ἐξηυτελισμένον λαόν, τὸν Ἰουδαϊκόν, εἰς μίαν ἀφαιρῆ γωνίαν τῆς Παλαιστίνης, εἰς ἐν ἄσημον χωρίον τὴν Βηθλεέμ, παρὰ μίας πτωχῆς κόρης, τῆς Παρθένου Μαρίας, γεννᾶται ὁ Θεάνθρωπος ἡμῶν Δευρωτῆς, ὡς

βρέφος ἐντὸς φάτνης ἀλόγων ζώων, ἐν παντελεῖ ἀσημότητι ὡς ὁ ἔσχατος τῶν βροτῶν, ποιμένες δὲ μόνον καὶ βοσκοί, ἢ ταπεινότερα δηλ. τάξεις τῶν ἀνθρώπων, οἱ περιφρονημένοι διάδοχοι τῶν Πατριαρχῶν, τῶν πρώτων ποιμένων ἀλλὰ καὶ Γεναρχῶν τοῦ Ἰσραήλ, βόσκοντες τὰ πρόβατά των εἰς τὴν ὑπαιθρον χώραν καὶ ἀγρυπνοῦντες ἀξιοῦνται ἀγγελικῆς ἐπισκέψεως, καὶ ἀκούουσι πρῶτοι τῆς χαρᾶς τὰ Εὐαγγέλια «Ἰδοὺ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην», ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν Σωτὴρ ἐν πόλει Δαυὶδ· ἐν ᾧ ὅλη ἡ ἐπίγειος πλάσις κοιμᾶται βεβυθισμένη εἰς τὴν σιωπὴν τῆς νυκτὸς καὶ εἰς τὸ σκότος τῆς ἀγνωσίας, καὶ ὀλοτελῶς ἀγνοεῖ τί δωρεῖται σήμερον ὁ οὐρανὸς εἰς τὴν γῆν· κατ' αὐτὴν τὴν μοναδικὴν εἰς τὰ χρονικὰ τῆς ἀνθρωπότητος στιγμὴν «πλήθος στρατιᾶς οὐρανοῦ», ἢ τοι ἔνδοξος προπομπὴ καὶ παρτάξεις ἀγγέλων προβαίνει πρὸς χαιρετισμὸν τοῦ βρέφους, τὸ ὁποῖον ἐμειδίασεν ἐντὸς τῆς φάτνης τῆς Βηθλεέμ, ψάλλουσα ἐν μεγαλοπρεπείᾳ καὶ ἀλαλαγμῷ.

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ,

καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη,

ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Τί σημαίνει τοῦτο; Τί ἀποκαλύπτουσιν αἱ μεγάλαι καὶ κραταιαὶ αὗται λέξεις; Αἱ ἀξιομνημόνευτοι αὗται λέξεις μεθερμηνεύμεναι λέγουσι: Σὺ, Ὅστις ἐκέ-

νωσας σεαυτὸν καὶ λαμβάνεις μορφήν δούλου, καὶ γεννησῶν ἀφανῆς καὶ ἀγνώριστος ἐν τῇ γωνίᾳ ταύτῃ τῆς Ἰουδαίας, ἐν μέσῳ λαοῦ, στενάζοντος ὑπὸ τὴν σιδηρᾶν πτέρναν ξένου κατακτητοῦ, παρὰ μιᾶς πτωχῆς κόρης, Σὺ θ' ἀποβῆς πρῶτον ἢ δόξα τοῦ ἐν ὑψίστοις Θεοῦ, θὰ δοξάσης δηλονότι τὸν Θεὸν τὸν ὑψιστὸν τὸν ἀληθινόν· δεύτερον θ' ἀποβῆς ὁ δοτὴρ τῆς εἰρήνης καὶ καταλλαγῆς ἐπὶ τῆς γῆς, θ' ἀποκαταστήσης δηλονότι τὴν εἰρήνην μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς, καὶ τρίτον θ' ἀποβῆς ὁ αἷτιος τῆς εὐμενείας καὶ εὐαρεσκείας καὶ εὐδοκίας τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ ταλαίπωρον γένος τῶν ἀνθρώπων:

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ,

καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη,

ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Καὶ ὅντως ὁ Ἰησοῦς ἀπέβη ἢ δόξα τοῦ ἐν ὑψίστοις Θεοῦ ἢ ἐνανθρώπησις τοῦ Ἰησοῦ ἐδόξασε τὸν Θεὸν Πατέρα, ὅστις εἶχε προσβληθῆ ἔκ μέρους τοῦ ἀποστάτου ἀμαρτωλοῦ ἀνθρώπου, διότι «οἱ ἀνθρώποι ἠλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνας φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν, καὶ μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, καὶ παρεδόθησαν εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιοῦντες τὰ μὴ καθήκοντα» (Ρωμ. 1, 23).

Ὁ Ἐνανθρωπήσας ὅμως Ἰησοῦς ἀποκατέστησε τὰ πράγματα εἰς τὴν ἀληθῆ καὶ πρέπουσαν θέσιν των, καὶ ἔκτισε οἱ ἄνθρωποι ἀφῆκαν νὰ λατρεύωσι τὰ ξόανα καὶ τὰ εἰδωλα καὶ δοξάζουσι τὸν Θεὸν Πατέρα, τὸν ὁποῖον καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδόξασε διὰ τοῦ βίου του, διὰ τῆς διδασκαλίας του, διὰ τοῦ θανάτου καὶ τῆς θυσίας του, διὰ τῆς ἐκ νεκρῶν ἐνδόξου ἀναστάσεως, καὶ τῆς ἐνδόξου Ἀναλήψεώς του εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ὅπου καὶ ἐκάνισεν ἐν δεξιᾷ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς. Ταῦτα δὲ σημαίνουν καὶ οἱ λόγοι, οὓς ἔλεγεν ἐν τῇ ἐσχάτῃ δεσποτικῇ καὶ μεγάλῃ προφουχῇ του ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὸν Πατέρα «ἐγὼ Σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, πάτερ, τὸ ἔργον ἐτελείωσα, ὃ δέδωκάς μοι, καὶ νῦν δόξασόν με σὺ Πάτερ τῇ δόξῃ ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι» παρὰ Σοί.

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θ. ᾠ.»

Διὰ τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δεύτερον ἰδρύθη ἡ διαρκὴς εἰρήνη ἐπὶ τῆς γῆ, ὅχι ἐκεῖνη ἡ ψευδὴς καὶ κίβδιλος εἰρήνη, ἡ ὁποία συνάπτεται μεταξὺ ἐθνῶν καὶ Κρατῶν, τὰ ὁποῖα ὁμιλοῦσι περὶ εἰρήνης, ἐν ᾧ πικρασκευάζονται εἰς πόλεμον· ἀλλ' ἡ εἰρήνη ἡ ἀληθῆς, ἣλθεν ἡ γαλήνη εἰς τὰς τειαραγμένας συνειδήσεις· εἰρήνη τοῦ ἀνθρώπου ἐν ἑαυτῷ, τοῦ ἀθ. ὄπου πρὸς τὸν ἄνθρωπον, τοῦ ἀνθρώπου πρὸς

τὸν Θεόν, ἡ εἰρήνη μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ, καὶ εἰρηνεύει ἔκτισε μετὰ τῆς συνειδήσεώς του, ὁ ἄνθρωπος, μετὰ τοῦ πλησίον του καὶ μετὰ τοῦ Θεοῦ του· καὶ ἐφόσον ἐφαρμόζονται καὶ ἐξαπλοῦνται αἱ ἀρχαὶ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Ἰησοῦ, πίπτουσι καὶ ἐξαφανίζονται πανταχοῦ τοῦ κόσμου ἡ ἐχθρα, τὸ μῖσος, ἡ δουλεία, αἱ πίεςεις, ὁ ἐγωῖσμός, ὁ φθόνος, ὁ φόνος καὶ ὁ πόλεμος.

Ὁ Ἰησοῦς ἀπέβη ἔκτισε ἡ διαρκὴς καὶ αἰωνία καὶ ἀληθῆς εἰρήνη ἡμῶν, ὃ ποιήσας τὰ ἀμφοτέτερα ἐν, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, ἀπερχόμενος δὲ τοῦ κόσμου ὡς μόνην κληρονομίαν ἀφῆκεν ἐπὶ τῆς γῆς εἰς τοὺς μαθητάς του τὴν εἰρήνην ταύτην: «εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν· εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν πάντα τοὺν ὑπερέχουσαν».

«Καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη».

Ἡ γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐδώροφόρησε τρίτον τὴν πατρικὴν συμπάθειαν καὶ στοργὴν τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον· οἱ ἄνθρωποι ἔπαυσαν νὰ εἶνε τέκνα ὀργῆς, καὶ ἐγένοντο τὸ μέγα ἀντικείμενον τῆς στοργῆς, τῆς εὐμενείας, τῆς εὐδοκίας καὶ ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. «Ἐχθροὶ ὄντες πρότερον κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν προσαγωγὴν πρὸς τὸν Πατέρα ἐσχήκαμεν δι' Αὐτοῦ, καὶ οὐκέτι ἐσμέν ξένοι καὶ πάροικοι,

ἀλλὰ συμπολλάται τῶν ἀγίων καὶ οικεῖοι τοῦ Θεοῦ καὶ συγκληρονόμοι Χριστοῦ». Περὶ αὐτῆς δὲ τῆς εὐδοκίας καὶ ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους οὕτω λαλεῖ ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ τελευταίᾳ προσευχῇ Του πρὸς τὸν Πατέρα Του. «ὼς γινώσκῃ ὁ κόσμος διήγαπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας», «ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου, ὅτι ἡ ἀγάπη, ἣν ἠγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ἦ» (Ἰωαν. 17, 20, 26). Ἀκριβῶς τὰς αὐτὰς λέξεις μεταχειρίζεται ὁ Πατὴρ διὰ τὸν ἀγαπητόν του υἱὸν «οὗτός ἐστι, λέγων, ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ ἠυδόκησα», τὰς ὁποίας μεταχειρίζονται καὶ οἱ ἄγγελοι διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον,

«ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Αὐτὰ περιέχουσιν αἱ τρεῖς κραταιαὶ αὐταὶ λέξεις τοῦ ἀγγελικοῦ ὕμνου: Δόξα, εἰρήνη, εὐδοκία, διὰ τῶν ὁποίων λέξεων ἐδόθη εἰς τὸν κόσμον ἡ καλὴ ἀγγελία ὅτι ἐτέχθη ἡμῖν σήμερον Σωτήρ.

Αἱ λέξεις αὐταὶ κατὰ ταῦτα περιέχουσι πρῶτον τὴν προαιώνιον βουλὴν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὅποιον γεννᾶται ὁ Σωτήρ, καὶ εἶπε οὗτος «ἡ δόξα τοῦ ἐν ὑψίστοις Θεοῦ». Ἐξιστοροῦσι δευτέρον ὅποιον ἔσται αὐτὸ τὸ ἐπὶ γῆς ἔργον τοῦ ἐνανθρώπου Ἰησοῦ, καὶ αὐτὸ ἔσται ἔργον εἰρηνευτοῦ, ἔργον εἰρήνης τῆς γῆς· καὶ τρίτον ἀποκαλύπτου-

σιν ὅποιον θὰ εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης εἰρηνοποιήσεως: ἀποιέλεσμα ἔσται ἡ εὐαρέσκεια καὶ εὐδοκία, τῆς ὁποίας ἀντικείμενον θὰ γίνῃ τοῦ λοιποῦ ὁ ἄνθρωπος ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ.

Ἐνοήσατε, προσφιλεῖς τοῦ «Ἰεροῦ Πολυκάρπου» ἀναγνώσται, οἶον βάθος ἐννοιῶν περιέχουσιν αὐταὶ αἱ κατὰ τὸ φαινόμενον τόσον ἀπλαῖ, ἀλλὰ μεγάλαι καὶ κραταιαί, ὡς εἶνε ὅλα τὰ ἀπλᾶ πράγματα. αὐταὶ τρεῖς λέξεις

Δόξα, Εἰρήνη, Εὐδοκία;

Παρακαλῶ παρακολουθήσατέ μοι ἔτι μικρόν.

Ὅτι ἐκφράζει ὁ ἀγγελικὸς οὗτος ὕμνος

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ,

καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη,

ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

συμβολικῶς εἰ οὐκ ἔχουσιν καὶ τὰ βασιλικὰ δῶρα τῶν μάγων, οἱ ὅποιοι σήμερον ὑπὸ παραδόξου ἀστέρος ὁδηγηθέντες, φθάσαντες εἰς Βηθλεὲμ, ἐλθόντες εἰς τὸ σπήλαιον, ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκον τῷ γεννηθέντι Ἰησοῦ «χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν».

Δόξα, εἰρήνη, εὐδοκία

ἀναποκρίνονται πρὸς τὸν χρυσόν, λίβανον, σμύρναν.

Τὸν χρυσὸν προσέφερον οἱ μάγοι εἰς τύπον τῆς συντελεσθείσης εἰρήνης μεταξὺ Οὐρανοῦ καὶ γῆς, διὰ τὴν ἑξαγοράν διὰ Ἰησοῦ

Χριστοῦ, τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐκ τῆς δουλείας καὶ τοῦ θανάτου, διότι διὰ χρυσοῦ ἐγίνετο καὶ γίνεται ἡ ἐξαγορὰ τῶν αἰχμαλώτων καὶ δούλων. Ὡς λύτρα δίδονται χρυσός, καὶ κλείονται οἱ ὄροι τῆς εἰρήνης μετὰ πόλεμον διὰ χρηματικῆς ἀποζημιώσεως.

Τὸν λίβανον εἰς τύπον τῆς δόξης, διότι λίβανον εἰς ὁσμὴν εὐωδίας καὶ πρὸς δόξαν Θεοῦ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ὡς εὐπρόσδεκτος θυσία διὰ προσευχῆν καὶ λατρείαν τοῦ Θεοῦ προσεφέρετο καὶ προσφέρεται ἐν τοῖς Ναοῖς τοῦ Θεοῦ.

Καὶ σμύρναν εἰς τύπον τοῦ θανάτου τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ ὁποίου ἦλθεν ἡ εὐδοκία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους, διότι μὲ σμύρναν καὶ ἀρώματα ἠλείφοντο οἱ νεκροί, καὶ μὲ αὐτὴν καὶ αἱ μυροφόροι γυναῖκες μετέβησαν εἰς τὸν τάφον τοῦ Κυρίου.

Ὡστε καὶ τὰ τρία εἶδη τῶν δώρων τούτων, χρυσός, λίβανος καὶ σμύρνα οὐδόλως διαφέρουσι τῆς τριττῆς ἀγγελικῆς δοξολογίας.

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

Ἀμφότεροι δὲ καὶ διὰ τῆς δοξολογίας των οἱ ἄγγελοι καὶ διὰ τῶν δώρων των οἱ μάγοι ἐρμηνεύουσι καὶ ἀποκαλύπτουσι πρὸς ἡμᾶς τὴν θεϊαν ὑπόθεσιν τῆς μεγάλης ταύτης ἐσοτῆς, καὶ τὴν ἔκτακτον σημασίαν τοῦ μεγάλου καὶ

παγκοσμίου τούτου γεγονότος τῶν Γενεθλίων τοῦ Κυρίου, καὶ ἐρμηνεύουσι πρὸς ἡμᾶς καὶ τὸν τρόπον καὶ τὴν εὐλάβειαν μὲ τὴν ὁποίαν χρεωστοῦμεν νὰ ἐορτάσωμεν τὴν μεγάλην ταύτην τῆς σήμερον πανήγυριν. Ἐἶνε ὡσὰν νὰ μας βροντοφωνῶσι καὶ οἱ ἄγγελοι μὲ τὸν ὕμνον των, καὶ οἱ μάγοι μὲ τὰ δῶρά των, ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη τῶν Γενεθλίων τοῦ Ἰησοῦ εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν ἐορτὴ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, τῆς εἰρήνης τῆς γῆς μετὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῆς ἀκαταλήπτου καὶ ἀνεκφράστου ἀγάπης τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος.

Σήμερον κατ' ἐξοχὴν ἀναγνωρίζομεν κατὰ ὅλως ἔκτακτον καὶ μοναδικὸν τρόπον, ὁπόσον ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὅτι τὸν ἠγάπησε τόσον, ὥστε καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέστειλε, ἵνα σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ, καὶ οὕτω δοξασθῆ ὁ Θεὸς σφῶζων τὸν ἀνθρώπον, εἰρηνεύσῃ ἡ γῆ, ἀρθῆ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ, καὶ ὁ ἀνθρώπος πλησιάσῃ τὸν Θεὸν ὡς πατέρα φιλόστοργον, κταξιούμενος ἐν παντὶ καιρῷ καὶ πάσῃ ὥρᾳ νὰ ἐπικαλῆται αὐτὸν ἀκατακρίτως ὡς Θεὸν Πατέρα.

Σήμερον ἐνεθυμήθη ὁ Θεὸς τὸν ἀνθρώπον, ὃν ἐποίησε, καὶ κλίνας τοὺς οὐρανοὺς κατέβη ἐν σπηλαίῳ, ἵνα ἐξαγάγῃ ἡμᾶς ἐκ τῶν κευθμώνων τοῦ σκότους

καὶ δώση σημασίαν καὶ προορισμὸν εἰς τὸν ἀνευ λόγου καὶ προορισμοῦ καὶ σημασίας ἄχρι τότε βίον τοῦ ἀνθρώπου, οὕτινος ἡ ἐπίγειος ζωὴ ἦτο οκότιος, καὶ ὁ προορισμὸς αἰνιγμα ἄλυτον.

Σήμερον τὸ σκοτίος τοῦτο κατηνυγάσθη δι' ὑπερλάμπρου φωτός, καὶ τὸ αἰνιγμα ἐλύθη κατὰ τρόπον, ὑπερβαίνοντα πᾶσαν προσδοκίαν· ὁ ὕμνος ὁ ἀγγελικὸς

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ,
καὶ ἐπὶ γῆ, εἰρήνη,
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία,

ἔλυσεν ὅλα αὐτὰ τὰ σκοτεινὰ μυστήρια, τὰ ὁποῖα ἐβασάνιζον τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα.

Σήμερον διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, φιλόεργοι καὶ φιλόχριστοι τοῦ Ἰεροῦ Πολυκάριου ἀναγνώσται, δεῦτε ἐορτάσωμεν ὡς ἡμέραν κατ' ἐξοχὴν δόξης, ὡς ἡμέραν καὶ ἐορτὴν εἰρήνης, ὡς ἡμέραν καὶ ἐορτὴν τῆς θείας ἀγάπης πρὸς τὸν ἄνθρωπον τὴν ἡμέραν ταύτην καὶ ἐορτὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐγένετο ἄνθρωπος καὶ διὰ πρώτην φορὰν ἐμείδισε ὡς ἀριγέννητον βρέφος ἐν ταῖς Παρθενικαῖς ἀγκάλαις Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ ὁ Θεὸς ἄνθρωπος ἡμῶν Ἀντριωτῆς Ἰησοῦς, καὶ ἐξ εὐγνωμοσύνης ἕως προσφέρωμεν πρὸς τὸν τεχνέντα ἡμῶν Βασιλέα ὡς φόρον πίστεως, ἐλπίδος καὶ ἀγάπης ὡς οἱ μάγοι τὸν χρυσόν, ἦτοι πᾶν

ὅ,τι πρῶτον ἔχομεν τιμιώτατον, τὰς ψυχὰς καὶ τὰς διανοίας ἡμῶν, τὰς γνώσεις, τὰ τάλαντα, τὰς ἰκαίτητας καὶ τὰ χαρίσματα ἡμῶν ὡς οἱ μάγοι τὸν λίβανον, ἦτοι πᾶν ὅ,τι δεύτερον ἔχομεν προσφιλέστατον ἡμῖν, τὰς καρδίας, τὰ αἰσθήματα, τὰς ἐπιθυμίας, τὰ χρυσὰ μας ὄνειρα, τοὺς ἀσβέστους καὶ ἀκορέστους ἡμῶν πόθους· καὶ ὡς μάγοι τὴν σμύρναν, ἦτοι πᾶν ὅ,τι τρίτον ἔχομεν πικραῖνον ἡμᾶς καὶ θλίβον, τὰς θλίψεις ἡμῶν, τὰς πιέσεις, τὰς στενοχωρίας, τοὺς διωγμοὺς καὶ τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ: τὰ μὲν πρῶτα, ἦτοι τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ διανοίας καὶ τὰ χαρίσματα αὐτῶν ἵνα κατανυγάσῃ καὶ δοξάσῃ αὐτά· τὰ δὲ δεύτερα, ἦτοι τὰς καρδίας καὶ τὰ αἰσθήματα ἡμῶν, ἵνα καθαριάσῃ καὶ ἐξαγνίσῃ καὶ εἰρηνεύσῃ αὐτάς· καὶ τὰ τρίτα, ἦτοι τὰς θλίψεις καὶ τὰς κακουχίας ἡμῶν, ἵνα ἀνακουφίσῃ καὶ ἐλαφρύνῃ καὶ καταγλυκάνῃ αὐτάς, καὶ δεῦτε καὶ ἡμεῖς δοξολογήσωμεν μετὰ τῶν ἀγγέλων βοῶντες, κεραιαγοῖτες καὶ λέγοντες

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ,
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη,
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία»

† Ο Σμύρνης ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

«Παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν, υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐγεννήθη ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ μεγάλης βουλῆς ἄγγελος». (Ἠσαϊ. 9, 6).

«Ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαυὶδ». (Λουκ. 2, 11).

==

Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε·
 Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν, ἀπαντήσατε·
 Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε·
 Ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ
 Καὶ ἐν εὐφροσύνῃ ἀνυμνήσατε λαοί,
 Ὅτι δεδοξασται.

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἐπὶ Τιβερίου αὐτοκράτορος τῆς Ρώμης ὁ ῥωμαϊκὸς αἰεὶς εἶχε τὸν κόσμον συνεσφιγμένον εἰς τοὺς ἰσχυροὺς ὄνυχάς του, καὶ ἡ οἰκουμένη ἔκειτο ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. Τὸ ἀνθρώπινον γένος, καμφθὲν ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἀδικιῶν πεντακισχιλιοετοῦς βίου, προέβαινε, μετὰ πόνου συνέλκον τὰ δεσμὰ τῆς μακρᾶς αὐτοῦ δουλείας.

Τὸ φῶς ἐγκατέλιπεν ἤδη τὴν διάνοιαν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἡ ζωὴ ἀπέπτη τῆς καρδίας αὐτοῦ. Ὁ κόσμος ἔν γενεὶ κατέστη ζοφερός καὶ παγετώδης. Ἑλλάς καὶ Ἰταλία, αἱ νῆσοι καὶ τὰ παράλια τῆς Μεσογείου, ἡ Μικρὰ Ἀσία καὶ τὸ ἐσωτερικόν της, ἡ Συρία καὶ ἡ Φοινίκη, ἡ Αἴγυπτος καὶ ἡ βόρειος Ἀφρική, ἡ Ἰσπανία καὶ ἡ Γαλατία, ἡ Γερμανία ἀπὸ τοῦ Δουνάβεως μέχρι τοῦ Ρήνου, κατεκτήθησαν καὶ κατενικήθησαν ὑπὸ τῆς Ρώμης. Οἱ λεγεῶνες της, οἱ στρατηγοὶ της καὶ οἱ κυβερνήται της ἐκάλυπτον τὴν γῆν. Αἱ στρατηγικαὶ ὁδοὶ της ἀναχωροῦσαι ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀκτινοειδῶς πρὸς βορρᾶν μὲν μέχρι τῆς Σκωτίας, πρὸς δυσμὰς μέχρι τῆς Λουσιτανίας καὶ τοῦ ὠκεανοῦ, πρὸς νότον μέχρι καὶ πέραν τῆς Θιβιδος καὶ πρὸς ἀνατολὰς μέχρι τῶν ἐρήμων τῆς Ἀραβίας διεβίβαζον πανταχοῦ τὴν ζωὴν τοῦ κέντρου, τοῦ πρα-

κτικωτάτου τῶν λαῶν τῆς ὑψηλίου καὶ συνεκέντρον ἐκεῖ τὸν πλοῦτον καὶ τὰς κακίας τῶν λαῶν τῆς γῆς.

Ὁ Ρωμαϊκὸς λαὸς ἐν διαστήματι ἑπτὰ αἰώνων, ἔχων διαρκῶς ἀνοικτὰς τὰς πύλας τοῦ Ἰανοῦ, ὑπέταξε πάσας τὰς φυλάς, ἔξεμύζα πᾶσαν αὐτῶν ἰκμάδα καὶ μεθυσθεὶς ἐκ τῶν τροπαίων του ἤρρισε νὰ δίδῃ σημεῖα θανάτου, ἐπιδοθεὶς εἰς ὅλας τὰς ἀποπλανήσεις τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας, διασκεδάζων ἐν ταῖς μονομαχίαις καὶ ἐν τῷ αἵματι τῶν ἀλείρων δούλων, οἷτινες διὰ τῶν θηριομαχιῶν καὶ μονομαχιῶν χύνοντες τὸ αἷμά των ἔτερπον τὰς ἰδιοτροπίας του. Ἡ γυνὴ ἔφθασεν εἰς τὸ ἔσχατον ὄριον τῆς καταπτώσεως αὐτῆς. Οἱ οἰκογενεακοὶ δεσμοὶ οἱ τόσον ἄλλοτε στερεοὶ ὥστε ἐν διαστήματι πέντε αἰώνων συκρατήσαντες τὴν ἀγνότητα τῆς οἰκογενεακῆς ἐσεύας καὶ ἐν μόνον διαζύγιον ἀφήσαντες νὰ σημειωθῇ ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐπὶ πέντε αἰῶνας τῆς Ρώμης, ἐχαλαρώθησαν τέλει καὶ ἐν τῇ ἐκλύσει τῶν ἡθῶν παρὰ τὸ φαινομενικὸν μεγαλεῖον ἠδύνατό τις νὰ διδῇ τὴν μέλλουσαν πτώσιν καὶ ἀποσύνθεσιν.

Πρὸς τὸ παρὸν τὸ Ρωμαϊκὸν θηρίον, περὶ οὗ προεφήτευσεν ὁ προφήτης Δανιήλ, ἀφοῦ κατέβαλε, συνέτριψε καὶ κατεβρόχθισε τὰ πάντα, ἀνα-

παύεται. Πέριξ αὐτοῦ, πρὸς στιγμὴν τὰ μὴ ὑποταχθέντα ἔθνη σιωπῶσιν. Ἡ οἰκουμένη φαίνεται κοιμωμένη ὑπὸ τὰς πτέρυγας τοῦ ρωμαϊκοῦ ἀετοῦ. Ἡ εἰρήνη φαίνεται παγκόσμιος. Ὁ ναὸς τοῦ Ἰακώβ ἐκλείσθη: ἐπὶ δώδεκα ἔτη ὁ θεὸς τοῦ πολέμου δὲν θὰ ἐξέλθῃ.

* *

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τῆς ἐξωτερικῆς εἰρήνης καὶ τῆς φαινομενικῆς εὐτυχίας καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ ἰσχυροτέρου τῶν λαῶν, τὸ ὁποῖον περιέγραφεν εἰς ἱστορικὸς καὶ ἐξύμνουν δύο ποιηταὶ μεγάλοι μὲ τὰς ἀθανάτους ψῆδὰς των κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τῆς σιωπῆς καθ' ἣν τὰ ξίφη κοιμῶνται, γεννᾶται ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον οἱ Προφῆται ἔδωκαν τὸ ὄνομα τοῦ Ἄρχοντος τῆς εἰρήνης, Πατρὸς τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. (Ἡσα. θ', 6).

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον, καθ' ὃν ὁ κόσμος ἐστένυζεν ὑπὸ τὸ βίβρος τῆς δουλείας καὶ εἰργίζετο νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς ὑεξέεις καὶ ἰδιοτροπίας μιᾶς σπειρῆς ἀρχόντων, ἐν τῷ σκότει τούτῳ καὶ τῷ ἠθικῷ θανάτῳ, ἐν τῇ ἐκλύσει καὶ ζοφερᾷ καταπτώσει τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἰδοὺ ἀνεφάνη ἡμέραν τινὰ ἀνθρώπος μεταξὺ τῶν ἀκρωρειῶν τοῦ Καρμύλου καὶ τοῦ Θαβώρ, μεταξὺ τῶν ὄχθων τοῦ Ἰορδάνου καὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Μεσογείου θαλάσσης. Πτωχὴ μήτηρ ἠκουσε τοὺς στεναγμοὺς τοῦ ἀνθρώπου τούτου καὶ ἐσλόγγισε τὸ πρῶτον αὐτοῦ δάκρυ. Τὸ μέγαρον ἐν ᾧ εἶδε

τὴν ζωὴν ὑπῆρξεν σπήλαιον καὶ φάτην ἀλόγων ἢ πρῶτη αὐτοῦ κοίτη. Ἀντιπαρήλθε τοὺς βασιλικοὺς θρόνους, περιεφρόνησε τὰ ἀνθρώπινα μεγαλεῖα, ἐνεκολπώθη τὴν ἀνθρωπίνην δυστυχίαν. Τὸ ἄστρον τοῦ Ἰακώβ, ὁ ὑπ' αὐτοῦ προαναγγελθεὶς ἄρχων τοῦ Ἰούδα, ἢ προσδοκία τῶν ἐθνῶν, ἐνηγκαλίσθη τὴν δυστυχίαν διότι ταύτην ἤλθε νὰ θεραπεύσῃ. Οἱ Ἰουδαῖοι τὸν περιέμεναν ὡς βασιλέα των μέλλοντα νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ τοῦ ξενικοῦ ζυγοῦ καὶ νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς κυβερνήτας τοῦ κόσμου. πλὴν φεῦ! ἐν τῇ διαστροφῇ τῶν θρησκευτικῶν των πεποιθήσεων ἐλησμόνησαν ὅτι ὁ ἀπὸγονος τοῦ Δαβὶδ δὲν θὰ ἀνίδρυσεν ἀπὸ τῶν ἐριπειῶν τὴν πεπτωκυῖαν τοῦ Ἰσραὴλ δόξιν, ἀλλὰ θὰ ἔφερον εἰς μὲν τὸν οὐρανὸν τὴν δόξαν, εἰς ἅπασαν δὲ τὴν οἰκουμένην τὴν εἰρήνην. Ἐν ταῖς θρησκοκλησίαις τῆς ἐποχῆς, ἐλησμόνησαν ὅτι ἡ ὑψίστη τιμὴ καὶ ἱκανοποίησις διὰ τὸν ἀνθρώπον εἶναι οὐχὶ ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἐγωϊστικῶν του ὀρέξεων καὶ ἐπιθυμιῶν, ἀλλ' ἡ ἐκρίζωσις τοῦ ἐγωϊσμοῦ καὶ ἡ ὑπὲρ τῶν ἄλλων θυσία.

Ὁ ἐθνικὸς ἐγωϊσμὸς των δὲν τοῖς ἐπέτρεπε νὰ διίδωσιν ἐν τῷ Χριστῷ τὸν παγκόσμιον κυρίαρχον τὸν μέλλοντα νὰ εἰρηνοποιήσῃ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς καὶ νὰ φέρῃ εἰς αὐτοὺς τὴν εἰρήνην καὶ τὴν εὐτυχίαν. Αἱ προφητεῖαι ἔπαυσαν νὰ διαθερμαίνωσι τὰς ψυχὰς των περὶ τῆς φύ-

σεως τοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀναμενομένου Μεσίου, καὶ τὴν θαυμασίαν γέννησίν του μόνον ποιμένες ὑπὸ τῶν ἀγγέλων ὀδηγηθέντες καὶ μάγοι ἐξ Ἀνατολῶν ἦλθον νὰ προσκυνήσωσιν ἐν ᾧ ἡ συναγωγή ἐταράχθη, ὁ Ἑρῳδῆς ἐφοβήθη καὶ ἡ Ἰερουσαλήμ συεικλονίσθη.

* *

Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον ἡ μὲν Ἑλληνικὴ μυθολογία παρίστανεν ὡς Ἡρακλέα ἐλευθερώνοντα τὸν Προμηθεά ἀπὸ τῶν δεσμῶν του ἐνῶ ὁ Αἰσχύλος ἀνεφώνει ὅτι μόνον Θεὸς πάσων ἀντ' αὐτοῦ θὰ ἠδύνατο νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τῆς δουλείας καὶ τοῦ μεγάλου πταίσματός του, ἐκεῖνος τὸν ὅποιον προεῖπεν ὁ Σωκράτης, ὁ προεκραγεῖς οὗτος σπινθὴρ τοῦ χριστιανισμοῦ, ὅτι μέλλει νὰ ἔλθῃ ἐξ οὐρανοῦ ἵνα μᾶς διδάξῃ πῶς πρέπει νὰ φερώμεθα πρὸς Θεὸν καὶ πρὸς ἀνθρώπους καὶ συνίστα εἰς τὸν Ἀλκιβιάδην νὰ παρακαίῃ νὰ μὴ ἀργήσῃ ἡ ἡμέρα τῆς ἐλεύσεώς του, ἰδοὺ γεννᾶται ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐπαγγελλόμενος τὴν δόξαν τῷ ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ τὴν εἰρήνην ἐπὶ τῆς γῆς.

* *

Ἡ προσδοκία τῶν ἐθνῶν, ὁ μέλλων Σωτὴρ, ἐνέβαλλεν εἰς σκέψεις καὶ αὐτοὺς τοὺς κοσμοκράτορας Ρωμαίους. Ὁ Κικέρων διερευνήσας τὰ λαϊκὰ παραδόσεις καὶ ἰδὼν ἐν αὐταῖς ὅτι μέλλει νὰ γεννηθῇ ἄνθρωπος, ὅστις θέλει κυριαρχήσῃ ἐπὶ πάσης τῆς οἰκουμένης μετ'

ἀπορίας ἐρωτᾷ ἑαυτὸν εἰς τίνα ἄνθρωπον, «εἰς τίνα αἰῶνα ἀναφέρεται ἡ προφητεία αὕτη;»

* *

Ὁ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν τε καὶ Ἰουδαίων ἀναμενόμενος Μεσίας καὶ λυτρωτῆς ἰδοὺ γεννᾶται ἐν τινι σπηλαίῳ τῆς Βηθλεὲμ ὡς ὁ εὐτελέστερος τῶν ἀνθρώπων ἐν τῇ ἀκροτάτῃ πτωχείᾳ καὶ ταπεινώσει. Ὁ Κύριος τῆς δόξης, ὁ βασιλεὺς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, ὁ υἱὸς τῆς Παρθένου γεννᾶται πτωχός. Διὰ τῆς γεννήσεώς Του μᾶς διδάσκει ὅτι δύο πράγματα πρέπει νὰ ἐπιδιώκωμεν διὰ νὰ ἐξαλείψωμεν τὴν δυστυχίαν καὶ τὴν ἀθλιότητα ἀπὸ τῆς ἀνθρωπότητος, ἡτοι τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἐκουσίαν πτωχείαν καὶ ταπεινώσιν. Εἰς τὸ ἐξῆς οἱ ἄρχοντες δὲν θὰ παρίστανται πλέον ἐπὶ τοῦ ἀμφιθεάτρου νὰ βλέπωσι τοὺς ἀδελφούς των σπαρασσομένους ὑπὸ τῶν θηρίων πρὸς τέρψιν τοῦ αἰμοχαροῦς λαοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὰς κοσμοϊστορικὰς θὰ ἐπισκέπτονται τὰ σπήλαια καὶ τὰς τρώγλας [διὰ νὰ εὐρίσκωσι τὴν δυστυχίαν καὶ τὴν ἀθλιότητα καὶ νὰ ἐπιχέωσι τὴν δρόσον τῆς παρηγορίας μετ' τὴν γλυκειᾶν γλῶσσάν των καὶ μετὰ τὰς χεῖρας πλήρεις ἐλεημοσυνῶν πρὸς τοὺς πάσχοντας καὶ ταλαιπωρούμενους. Ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἐκ παρθένου γέννησιν τοῦ Σωτῆρος δὲν θὰ ἐπιβουλεύονται τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀρετὴν τῶν ἀσθενῶν πλασμάτων διὰ νὰ λύσωσι τὰ βαλάντιά των, ἀλλ' ἀνυ-

ψώνοντες τὴν οἰκογενειακὴν τιμὴν θὰ ἐπιβραβεύωσι τὴν ἀρετὴν ἔσω καὶ εἰς τὰ κατώτατα στρώματα εὐρισκομένην. Τοῦ λοιποῦ ἢ ἀπολαύσεις καὶ διαφθορὰ δὲν θὰ θεωρῆται ἱκανοποίησις ἀθώων φυσικῶν κλίσεων καὶ ὁρῶν ἀλλὰ θ' ἀντικατασταθῆ διὰ τοῦ ἠρωϊσμοῦ τῆς ἔγκρατειας καὶ αὐτοθυσίας. Μακρὰν τοῦ νὰ ἐξευτελίζωσιν οἱ ἄνθρωποι τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν θὰ τάξωσιν εἰς ἐαυτοὺς ὡς πρόγραμμα τὴν συμπάθειαν πρὸς τοὺς πετωκότες καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς ἀνυψώσεως αὐτῶν ἀκάματον δραστηριότητα. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐπτώχευσε δι' ἡμᾶς καὶ ἐνηγκαλίσθη τὴν ταπείνωσιν καὶ τὴν ἀθλιότητα. Τὴν γλώσσάν του τὴν διέθηκε πρὸς παρηγορίαν μόνον καὶ διδασκαλίαν τῶν τεθλιμμένων. Τὴν δύναμίν του πρὸς θεραπείαν τῶν δυστυχιῶν τῆς ἀνθρωπότητος. Οἱ σοφοὶ ὁπαδοὶ του δὲν θὰ ἐπιδεικνύωσι τὴν σοφίαν των εἰς ἀγορεύσεις καὶ εἰς συζητήσεις ἀκάρπους, ἀλλὰ θὰ κατέλθωσιν ἐκ τῶν ἐδωλίων των νὰ διδάσκωσι τοὺς ἀμαθεῖς καὶ ἐν σκότει βεβυθισμένους. Οἱ ἰσχυροὶ δὲν θὰ μεταχειρίζονται τὴν δύναμίν των νὰ καταπιέξωσι τοὺς ἀδυνάτους, ἀλλὰ νὰ τοὺς ὑπερασπίξωσι, νὰ τοὺς ἀνακουφίσωσι καὶ νὰ τοὺς περιθάλπωσι. Θὰ παύσῃ πλέον νὰ βασιλεύῃ ὁ κτηνώδης ἐγωϊσμός καὶ θὰ ἀρχίσῃ ἡ βασιλεία τῶν ἀποκληθῶν, ἡ περὶ τῶν ὁποίων μέριμνα θέλει κατακυριεύσῃ τὰς εὐγενεῖς ψυχάς.

Αἱ καρδίαι ἐξευγενίζονται διὰ τῆς λατρείας τοῦ λυτρωτοῦ των θέλουσιν ἐκριζώσῃ τὰς διαμάχας καὶ τὰς ἐριδας καὶ θέλουσιν ἐπιφέρει τὴν ποθητὴν γαλήνην καὶ εὐδαιμονίαν. Αἱ μάχαιροι κατὰ τὸν προφήτην θέλουσιν μεταβληθῆ εἰς δρέπανα θεριστῶν, καὶ τὰ φονικά ὄπλα εἰς ἐργαλεῖα εἰρηικά. Οἱ ἀπόκληροι καὶ οἱ ἄστεγοι δὲν θὰ κυλίονται εἰς τὰς τριόδους, ἀλλὰ θὰ συντρώγωσι καὶ θὰ συνευφραίνονται μετὰ τῶν πλουσίων καὶ τῶν ἀρχόντων. Δούλοι τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ οἱ ἄνθρωποι θέλουσιν ὑποδουλωθῆ εἰς τὸ καθῆκον τῆς ἐξαλείψεως τῆς δυστυχίας διὰ τε τοῦ λόγου καὶ τοῦ παραδείγματος των. Κοινότης αἰσθημάτων κοινότης ἰδεῶν, κοινότης ἐνσυγγιῶν θέλουσιν ἐπιφέρει ὡς ἀγλαὸν καρπὸν τὴν κοινὴν εὐημερίαν καὶ εὐτυχίαν. Τοῦ θημίον, τὸ ὁποῖον καλεῖται ἐγωϊσμός, θέλει καταβληθῆ καὶ θέλει ἀντικατασταθῆ ὑπὸ τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ αὐτοθυσίας.

Πλὴν φεῦ! ποῦ βιδίζει ὁ αἰὼν οὗτος καὶ ποῖαν τροπὴν ἔλαβεν ἡ ἀνθρωπότης; Τὸ παράδειγμα τῆς ταπεινώσεως τοῦ Σωτῆρος ἐνέσπειρε τὴν ταπείνωσιν καὶ τὴν αὐτοθυσίαν καὶ ὁ ἐγωϊσμός δὲν ἐξακολούθει νὰ παραθέτῃ τὰς τραπέζας τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ἡδυπαθείας; Πόσοι ἀρὰ γε κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας, γυμνοὶ καὶ πεινῶντες, ἀνέστιοι καὶ βεβυθισμένοι ἐν τῇ κακοδαιμονίᾳ, δὲν θὰ βλέπωσι μακρόθεν τὰ μέγαρα, τὴν πολυτέλειαν, τὰς τρυφὰς καὶ τὰς

ἀμέτρους ἀπολαύσεις τῶν ὀλίγων ; Δυστυχῶς ἡ ἀνθρωπότης ἐν τῷ συνόλῳ τῆς δὲν ἐκικρῶθη τὰ διδάγματα καὶ δὲ ἐγεύθη τοὺς καρποὺς τῶν μεγάλων καὶ διδασκαλικῶν παραδειγμάτων τοῦ Λυτρωτοῦ αὐτῆς. Ἡ ἀνθρωπότης ἂν δὲν προσέβη δὲν θά βραδύνη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν παγετώδη καὶ ζοφερὰν νύκτα τῆς πρὸ Χριστοῦ ἀδιαφορίας καὶ διαφθοράς. Τὸ σφυρίον τοῦ Θεοῦ συνέτριψε

τοὺς δόνοντας τοῦ θηρίου, τὸ δόϊον κλειταὶ ἐγωϊσμὸς ἀλλὰ δὲν τοὺς ἐξερρίζωσεν. Τὸ θηρίον ἀναστῆ καὶ παλιν. Ἄνω ἰζώμεθα λοιπὸν τῇ δυνάμει καὶ εὐλογίᾳ τοῦ ἐκ Παρθένου τεχθέντος νὰ συντρίβωμεν αὐτοὺς διαρκῶς, ἵνα ἐπιφέρωμεν τὴν ποθητὴν δόξαν τῷ Θεῷ καὶ τὴν εἰρήνην τοῖς ἀνθρώποις ἐπὶ τῆς γῆς.

Γ. Κ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ

Ιεροκήρυξ

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΟΑΣΙΣ ΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑ !

Ἡ διεύθυνσις τοῦ «Γ. Πολυκάρπου» εὐγνωμονεὶ τῇ ἐλλογιματῆρι συγγραφεὶ τοῦ παρόντος ἄρθρου, τῇ σεβαστῇ καθηγητῇ τῆς Ι. Θεολ. Σχολῆς κ. Π. Κοινηφ. τιμῶντι τὸ περιοδικὸν διὰ τῆς πολυτίμου αὐτοῦ συνεργείας, ἧτις πλείετων ὄσων πνευματικῶν ὠφελειῶν πρόξενος γίνεταί τοις φίλοις αὐτοῦ ἀναγνώσταις.

«Τὸ ΣΩΤΗΡΙΟΝ σου, ὁ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, ΦΩΣ εἰς ἀποκάλυψιν ἐθ. ᾧ καὶ δόξιν λαοῦ σου Ἰσραὴλ». (Λευκ. 1', 31, 32).

Ὅσον βιωὺ καὶ καταθλιπτικὸν εἶνε τὸ αἶσθημα τῆς ἀναπαραστάσεως τῆς μονοτόνου καὶ ἀφορήτου καυστικῆς ἐρήμου, τόσῳ ἄφ' ἑτέρου ἡδὺ καὶ ἀνακουφιστικὸν τὸ ἐκ τῆς δροσερᾶς καὶ ἀναψυκτικῆς ὁάσεως. Ὅασις ! . . . γωνία ἐπιγείου παραδείσου ἐν μέσῳ τοῦ πυρὸς τῆς κολάσεως !

Ὁ γράφων τὰς γραμμάς ταύτας πέπεισθαι, ὅτι ἡ εὐπάθεια τῆς ὀρθοδόξου Χριστιανικῆς ψυχῆς τῶν ἀναγινώσκόντων αὐτὰς εἶνε τοιαύτη, ὥστε αἱ ἐκ τοῦ καθαρῶς πνευματικοῦ καὶ ἠθικοῦ κύλλου προσλίτου-

σαι εἰς αὐτὴν ἐντυπώσεις νὰ διαθῶσιν αὐτήν. Ὅν τρόπον, εἰ καὶ μὴ ἰσχυρότερον, αἱ ἐς ὕλκιώτερον οφαιρῶν εἰκόσες καὶ πωραστάσεις.

Ἀληθὲς εἶνε, οὐ διεόρουσαν αἰῶνες ἀπὸ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, καθ' αἶ; τὸ ἄκουσμα τῆς συμπίξεως νέας Χριστιανικῆς κοινότητος προῦκάλει σικροτήματα χαρᾶς καὶ ἀγαλλιᾶσεως. Καὶ αὐτὴ ἡ χριστιανικὴ ἀνθρωπότης τῆς σήμερον εἶνε ἄγαν ἀπεροφημένη ἐκ τῶν καθ' ἕκαστα τοῦ καθ' ἡμέραν βίου, ὑπὸ τῶν ὀσημέραι ἀξανομένων βιωτικῶν ὑποχρεώσεων, ὑπὸ τῶν ποικίλων ἐντυπώσεων τοῦ

καθ' ἡμέραν βίου, καταπονουσῶν, ἔξαντλουσῶν. . . .

Ἄλλ' ἢ τῶν μεγάλων, εὐγενῶν, γενναίων λάτρις ἀναμφισβητήτως ὑπέροχος Ἑλληνικὴ φύσις, ἢ τὸν πυροῦν τῆς φιλοσοφικῆς καὶ χριστιανικῆς ἀληθείας ἀληθῶς εἰπεῖν ἐνάψασα καὶ μεταλαμπαδεύσασα, ἀδύνατον παρὰ τὴν τῶν ὑλικωτέρων καιρῶν ἐπήρεια νὰ παραμένῃ ἀδιάφορος πρὸς τὸ ἄκουσμα τῆς ἐνάψεως φωτοβόλου πυροῦ ὀρθοδόξου χριστιανικῆς ἀληθείας ἐν μέσῳ ἐθνικῆς φυλῆς, εἴπερ τις φαίνεται καὶ ἄλλη ἀξιας ἰὰ μυηθῆ τὴν ἀλήθειαν τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ ἰὰ τύχη τῆς πολλαπλῆς εὐεργετικῆς αὐτῆς ἐπιρροῆς.

Ἀληθὲς δυστυχῶς πανάληθες εἶνε, ὅτι τὸ φῶς τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας καὶ τὴν τοῦ κοσμοσωτηρίου ἔργου τοῦ Χριστοῦ ἀνακαινιστικὴν ἠθικὴν δύναμιν ἐνστερνίζονται καὶ ἐνσαρκουσίν ὀλίγοι τῶν τὸ τιμητικὸν τοῦτο τοῦ Χριστιανοῦ ὄνομα ἀναλαμβάνοντων, παρὰ ταῦτα δ' ὁμοίως τὴν μεγάλην εὐεργετικὴν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπότητος τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἐπίδρασιν οὐδεὶς ὁ μετὰ λόγου ἀμφισβητῶν. Ἡ δὲ καρδία τοῦ ζωηρότερον τὸ πῦρ τῆς πίστεως ἐν ἑαυτῷ ἀισθανομένου Χριστιανοῦ ὀφείλει νὰ διακατέχεται ὑπὸ τῆς φαιδρᾶς ἐλπίδος τῆς διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ χριστιανισμοῦ σὺν τῷ χρόνῳ προϊόντι ἐξυγιάνσεως τῆς νοσηρᾶς ἠθικῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Ἡ τελεία ὑποχώρησις τοῦ σκότους, ἢ ἐκ-

μηδένισις τοῦ ψεύδους, ἢ τοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐμφωλεύοντος κτηνώδους ἐγωϊσμοῦ καὶ τῆς ἰδιοτελείας κατὰ πνιξίς, ἢ τῆς ὑλιστικότητος, τῆς ἐστίας ταύτης τῶν παθῶν ἀπόσβεσις καὶ δι' αὐτῆς τῆς πανισχύρου ἐν τῷ χριστιανισμῷ θείας δυνάμεως, ὡς μὴ ἐνεργούσης καταναγκαστικῶς, συντελεῖται βραδέως καὶ κατὰ μικρόν, ἀλλὰ βασίμως πάντως καὶ σταθερῶς. Τίς οἶδεν ἂν ἐν τῇ ἀνεξέρευντῳ βουλή τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ ἔργῳ τῆς προαγωγῆς ἐπὶ τῆς γῆς τῆς διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ ἐνιδρύσεως τῆς βασιλείας Αὐτοῦ, τοῦ κράτους δηλ. τῆς ἀληθείας, τοῦ δικαίου, τῆς ἀμοιβαίας τῶν ἀνθρώπων ἀγάπης, τίς οἶδεν ἂν δὲν ἐπιφυλάσσηται ἐνεργὸς συμμετοχὴ εἰς φυλὴν τοσοῦτ' φιλότιμον καὶ προοδευτικὴν.

Ἐν πάσει περιπτώσει ἢ ἀπὸ 50ς-τίας δι' ἐνὸς κατ' οὐσίαν νεωτέρου ὀρθοδόξου Ἀποστόλου τοῦ Χριστοῦ ἐν Ἰαπωνίᾳ, τοῦ Ρώσσου ἀρχιεπισκόπου νῦν ἐν αὐτῇ Νικολάου, σπαρεῖς Εὐαγγελικὸς λόγος παρὰ τὰ ποικίλα προσκόμματα ἠρξάτο ἀποφέρων τὸν καρπὸν αὐτοῦ, ἐμβάλλοντα ἱκανῶς γενναίας ἐλπίδας περὶ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι δαψιλεστέρας καρποφορίας.

Ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς κατὰ τὸ τελευταῖον θέρος συγκροτηθείσης αὐτόθι ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἠθέντος ἀρχιεπισκόπου συνόδου τῶν ἀνά τὴν Ἰαπωνίαν ὀρθοδόξων, Ἰαπώνων τὸ πλεῖστον, ἱερέων, διακόνων καὶ κατηχητῶν, ἀνερχομένων εἰς 150 καὶ πλέον, μανθάνομεν ὅτι ὁ

ὄλος μὲν ἀριθμὸς τῶν ὀρθοδόξων Ἰαπώνων ὑπερέβη ἤδη τὰς 30 χιλιάδας, κατ' ἔτος δὲ ἐκτὸς τῆς γεννήσεως χριστιανοπαίδων προσέρχονται εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν ἱκαναὶ ἑκατοντάδες ζηλωτῶν Ἰαπώνων, δυναμένων ἕνεκα τῆς περὶ τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου κρατούσης νῦν ἐν Ἰαπωνίᾳ ἐλευθερίας καὶ διὰ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ὃν δεξιῶς λίαν ἀναρριπίζει παρά τοις νεοφύτοις ὁ ἀρχιεπίσκοπος Νικόλαος, νὰ καταστῶσι πάντες

εὐαγγελιστὰι τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἐπαναλαμβινομένης οὕτω τῆς χρυσῆς κείνης ἀποστολικῆς ἐποχῆς, ἐν ἣ ἡ πρὸς τοῖς πρωτοεργαίαις τοῦ κηρύγματος μυρίαὶ ἄλλαι γλῶσσαι καὶ στόματα πιπτῶν ἐξηγγέλλον τὰ μεγάλα, αἵτινα κατειργάσατο ἐν τῷ Χριστῷ ὁ Θεός, καὶ διεδίδον τὸν Εὐαγγελικὸν σπόρον ἀνά τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης. Ἐπιστέψαι Κύριος τὸ ἔργον τῶν χειρῶν αὐτῶν καὶ κρατῦναι καὶ ἐνισχύσαι αὐτούς!

Χριστιανικὴ κοινότης ἐτεροδόξων ἐν Ἰαπωνίᾳ.

Ὁ Χριστιανισμὸς ἐν Ἰαπωνίᾳ εἶνε πολλῶ ἀρχαιότερος τοῦ μόλις κατὰ τὸ 1861 ἀρξαμένου ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ κηρύγματος τοῦ ὀρθοδόξου ἱεραποστόλου ἱερομονάχου (νῦν ἀρχιεπισκόπου) Νικολάου. Εὐθὺς ἀμέσως σχεδὸν μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τῆς χώρας ταύτης ὑπὸ τῶν Πορτογάλων ἐγκατεστάθη ἐν αὐτῇ ἐπιμηρὸς Ἰησοῦτης Φριγιάνος Ξιβιέ, ἄγων μεθ' ἑαυτοῦ ὀλιγάριθμον ἀπολοιθίαν, καὶ Ἰάπωνάς τινας χριστιανούς ἐκ τῆς Πορτογαλικῆς ἐν ταῖς Ἰνδίαις κτήσεως Γόας. Ἐν βραχείᾳ χρόνου οἱ ὀλιγάριθμοι οὗτοι ἱεραπόστολοι προσείλκυσαν ἱκανούς Ἰάπωνας εἰς τὸν καθολικισμόν, ἀλλ' ἡ ἐπιστροφή αὐτῶν ἦτο μᾶλλον ἔξωτερικὴ καὶ ἐπιπολαία. Ὅπως ποτ' ἂν ἦ μέχρι τοῦ 1570 ἠριθνοῦντο ἐν Ἰαπωνίᾳ περὶ τὰς 20.000 καθολικῶν.

Τὸν Χριστιανισμόν ἠνόνησαν οἱ

ἐν Ἰαπωνίᾳ ἰθαγενεῖς ἡγούμενοι ἰδίᾳ ὁ ἰσχυρὸς Νοβουνάγα διατεθειμένος κατὰ τοῦ Βουδδισμού, διὸ δὲς μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ (τῷ 1582) ἤρξατο ἀντίθετος ὅλως ῥοπή, ἐνεκαίνισθησαν διωγμοὶ κατ' αὐτοῦ, ἀποδίωξις τῶν Χριστιανῶν ἱεραποστόλων καὶ κατώσεις καὶ θανατώσεις τῶν αὐτόθι χριστιανῶν.

Τῷ 1606 ἀπηγορεύθη ἐπισήμως ὁ χριστιανισμὸς ἐν Ἰαπωνίᾳ ὡς ἕθρος τῶν ἐγχωρίων θρησκευμάτων, τῶν Σιντοϊσμοῦ καὶ τοῦ Βουδδισμού, καὶ ὡς ὑποπτος εἰς τὴν πολιτικὴν ἀνθυπαρξίαν τῶν Ἰαπώνων, ὅθεν ἐπηκολούθησαν σφαγαὶ καὶ διωγμοὶ καταπνίξαντες κατὰ τὸ φαινόμενον τὴν νέαν θρησκείαν. Ἀλλὰ φυσικὸν ἦτο τὸ ἀείποτε γόνιμον αἷμα τῶν μαρτύρων, καὶ δὴ τῶν χριστιανῶν τοιούτων, νὰ ἀναδειχθῇ καὶ καρποφορήσῃ ἐν τῇ πρώτῃ ὀπωσοῦν εὐνοϊκωτέρᾳ περιστάσει.

Διὰ τῶν συνθηκῶν τοῦ 1854 καὶ 1858 ἠγοίχθησαν εἰς τοὺς ξένους λιμένες τινὲς τῆς Ἰαπωνίας. Ὅτι τῆς εὐνοϊκῆς ταύτης εὐκαιρίας θὰ ἐτελαμβάνοντο ἀμελλητὶ οἱ χριστιανοὶ ἱεραπόστολοι, οἱ δίκην χελιδόνων κομίζοντες τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀναγεννήσεως οὐχὶ τῆς ἔξω φύσεως, ἀλλ' αὐτῆς τῆς ἠθικῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως καὶ καταστάσεως, ἣτο φυσικώτατον. Ἦρξατο κατὰ ταῦτα ἢ ἐν Ἰαπωνίᾳ ἐγκατάστασις, πρὸς τῷ Ρώσῳ ἱερομονάχῳ Νικολάῳ, Ἀμερικανῶν, Ἀγγλων, βραδύτερον δὲ καὶ Γερμανῶν ἱεραποστόλων, ἀνηκόντων εἰς διαφόρους προτεσταντικὰς ἀποχρώσεις, ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ τῶν καθολικῶν.

Τὸ ἔργον πάντων τούτων ἠνθόει ἤδη ἢ ἰσχυρὰ πρὸς τὸν Εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν κλίσις τῶν Ἰαπῶνων, προήχθη δὲ τοῦτο ἐπαισθητῶς ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ 1873 ἄρσεως τῶν ἐπισήμων προκηρύξεων, δι' ὧν ἐπὶ ποινῇ θανάτου ἀπηγορεύετο ἢ εἰς τὸν χριστιανισμὸν προσέλευσις τῶν Ἰαπῶνων. Διὰ τὸ γεγονός τοῦτο καὶ διὰ τὴν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ἀθρόαν εἰς Χριστὸν ἐπιστροφὴν τῶν Ἰαπῶνων (κατὰ τὸ 1879 ἠριθμοῦντο προτεσταντικὰ μόνον 30.000) ἤρξαντο ἀνατέλλουσαι φαιδραὶ ἐλπίδες διὰ τὴν ταχεῖαν ἐχριστιάνισιν αὐτῶν. Μετὰ δεκαετίαν ἐδημοσιεύετο προκήρυξις ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, ἐφ' ὅσον δὲν προέκρουεν αὐτῇ εἰς τὴν νομοτάξιαν. Καὶ τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ἐκρίθη εὐνοϊκώτατον διὰ τὸν χριστιανισμὸν.

Ἄλλὰ δὲν ἐνέλειπον καὶ νῦν καὶ τὰ προσκόμματα, τὰ ἰσχυρῶς παρακλύοντα τὴν ἐξάπλωσιν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐν Ἰαπωνίᾳ. Τούτοις καταλεκτέα ἢ θεοποίησις καὶ προσκύνησις τῶν τεθνεώτων ἰδίᾳ βασιλέων (τῶν Μικάδων), θεοποίησις ἰσχυρὸν ὡς γνωστὸν ὑπάρξασα πρόσκομμα τῆς διαδόσεως τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς διαδόσεως αὐτοῦ, ὅτε κατ' ἀνάλογον τρόπον ἐθεωροῦντο καὶ ἐλατρεύοντο οἱ Ρωμαῖοι Αὐτοκράτορες, οἱ δὲ χριστιανοὶ ἀπέφευγον, ὡς φυσικὸν ἦτο, ἐπιμελῶς, ὅπως συμμορφωθῶσιν πρὸς πράξιν ἀνόσιον, εἰς ἀπηνεῖς διὰ τοῦτο ἐκτιθέμενοι διωγμούς.

Τὴν διάδοσιν τοῦ χριστιανισμοῦ ἐν Ἰαπωνίᾳ ἤκιστα ἐπίσης ἠνθόησαν καὶ εὐνοοῦσι τὸ ἀψίκορόν πως καὶ ἄστατον τοῦ Ἰαπωνικοῦ χαρακτῆρος, ἢ ἐπικράτησις παρ' αὐτοῖς τοῦ ὀρθολογισμοῦ καὶ τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας, ἐνισχυομένης διὰ τῆς ἀθρησκου παιδεύσεως, πρὸς δὲ πνεῦμα αὐταρκειᾶς καὶ ἐπαναπαύσεως ἐν τοῖς ἰδίῳ αὐτῶν, ὡς ἅμα διάδοσις ἰδεῶν, τεινουσῶν ὅπως καταδείξωσι τὸν χριστιανισμὸν ὡς παρέλκον στοιχεῖον ἐν τῇ προόδῳ τῶν ἐθνῶν. Ἡ ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἰσχυρὰ ἀντίδρασις πάντων τῶν παραγόντων, ἐκείνων, οἷτινες διατελοῦσιν ἐν ἀμσωτέρᾳ τινὶ σχέσει πρὸς τὰ κρατῆρτα ἐν Ἰαπωνίᾳ εἰδωλολατρικὰ θρησκευματα οἰκοθεν φανερά.

Τοῦ λόγου περὶ τῆς ἐχριστιανί-

σεως τῶν Ἰαπώνων ὄγτος, πάνυ δίκαιον, ὅπως ἐπιμνησθῶμεν τῆς ἰσχυρᾶς ῥοπῆς, ἣν εἰς ταύτην παρέσχεν ἡ κατὰ τὸν γιγαντιαῖον τοῦ 1904 κατὰ τῶν Ρώσων ἀγῶνα τῶν Ἰαπώνων διὰ παντοίων χριστιανικῶν ἐπιδειχθεῖσα ἐνεργὸς χριστιανικὴ ἀγάπη τῶν ἐξ αὐτῶν χριστιανῶν σπουδαστῶν καὶ μελῶν εὐφήμως γνωσθέντος παρ' ἡμῖν ἐπ' ἐσχάτων παγκοσμίου συλλόγου τῶν χριστιανῶν φοιτητῶν, οὗ ψυχὴ ἐγένετο καὶ εἶνε ὁ ζηλωτὴς γενικὸς γραμματεὺς αὐτοῦ John Mott. Ἡ παντοειδὴς ὕλικὴ καὶ ἠθικὴ ὑπ' αὐτῶν ἀνακούφισις τῶν στρατευομένων κατὰ τὸν βιρρὺν τοῦτον ἀγῶνα Ἰαπώνων προὐκάλεσε τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐκφρασιν τῆς ζωηρᾶς εὐγνωμοσύνης καὶ αὐτῆς τῆς Ἰαπωνικῆς Κυβερνήσεως, προὔβαλε δὲ ἅπλους τοὺς καρποὺς τοῦ σωτηρίου κηρύγματος πρὸ τῶν ὀμμάτων χιλιάδων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐφελκυσθῶσιν οὐκ ὀλίγοι ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν νέαν πίστιν, τὴν τσαύτην στοργὴν καὶ ἐθελουσίαν ὑπὲρ τῶν ὁμοίων διδάσκουσαν. Μάθημα

διδακτικώτατον ὄσφ καὶ πικρὸν δι-
ημᾶς τοὺς διὰ τῶν πονηρῶν καὶ ἄμαρ-
τωλῶν πράξεων ἡμῶν, διὰ τῆς ἀ-
στοργίας καὶ ἀσπλαγγίας, τοῦ μί-
σους κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ, τῆς κακίας
καὶ πονηρίας, ἀποκρούοντας μᾶλλον
ἢ ἐφελκυσμένους τοὺς ὁμοίους ἡμῶν
εἰς τὴν ὑφ' ἡμῶν ὁμολογουμένην
ἀγίαν πίστιν.

Ἡ εὐεργετικὴ τοῦ χριστιανισμοῦ
ἐπίδρασις ἐν Ἰαπωνίᾳ παρὰ τὴν λί-
αν περιορισμένην ἐτι ἐξήλθωσιν αὐ-
τοῦ ἐν αὐτῇ (εἰς 200.000 μόλις ἀνέρ-
χεται τὸ ὅλον τῶν Ἰαπώνων χριστι-
ανῶν) ἤρξατο καθισταμένη ἱκανῶς
ἐπαισθητῇ. Ἐπέδρασε δὲ οὗτος καὶ
ἐπίδρασιν αὐτόθι ἰσχυρότερον ἰδίᾳ εἰς
τὴν ἐξύψωσιν τῆς δημοσίας ἠθικῆς,
καὶ εἰς τὴν διὰ παντοίων ἐκπαιδευ-
τικῶν καὶ εὐαγῶν καθιδρυμάτων δι-
άδοσιν τοῦ φωτισμοῦ, καὶ εἰς τὴν
παροχὴν ἠθικῆς καὶ ὕλικῆς ἀνακου-
φίσεως εἰς τοὺς πάσχοντας. Αὐξήσαι
Κύριος καὶ πληθύναι τὸ μικρὸν Αὐ-
τοῦ ἐν τῇ ἀπωταίῃ ταύτῃ γῆ ποί-
μιον! Γένοιτο.

Π. Κ—νός.

Η ΠΡΟΣΚΥΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΜΑΓΩΝ

Μέχρι τῆς γεννήσεως τοῦ Με-
σίου, ἡ Ἀνατολή, καίτις τοῦ ἀνθρω-
πίνου γένους, ἐφύλαττε πιστῶς τὰς
ἐκ τῶν ἀρχαίων ἀποκαλύψεων
προερχόμενας παραδόσεις, ὧν ἡ
σπουδαιοτέρα ἦτο ἡ ἀναγγέλουσα
τὴν ἔλευσιν Θεοῦ βασιλέως, Νο-
μοθέτου καὶ Λυτρωτοῦ τοῦ κόσμου.
Ἄπαντα ἡ Ἀνατολή, λέγει ὁ Σουε-
τῶνιος, ἀδιστακτικῶς πιστεύει ὅτι ἄν-
δρες προερχόμενοι ἐκ τῆς Ἰουδαί-

ας θέλουσι φθάσει μέχρι τῆς ὑπερ-
τάτης ἐξουσίας, ὃ δὲ Τάκιτος προ-
σθέτει ὅτι τὰ ἀρχαῖα βιβλία τῶν ἱε-
ρέων ἀναγγέλλουσιν ὅτι ἐκ τῆς Ἰου-
δαίας θέλουσιν ἐξέλθει οἱ κατακτη-
ταὶ τοῦ κόσμου. Οἱ ἱερεῖς, περὶ τῶν
ὁποίων λαλεῖ ὁ ἱστορικὸς Τάκιτος,
ἦσαν οἱ μάγοι. Κατὰ τὴν ἀρχαίαν
αὐτῆς σιμασίαν, ἡ λέξις Μάγος ἐ-
σήμαινεν ἱερεὺς, φιλόσοφος, τηρη-
τῆς καὶ διερμηνεὺς τῶν μυστηρίων

τῆς θείας καὶ ἀνθρωπίνης σοφίας. Καταγινόμενοι πρὸ πάντων εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀστέρων, οἱ Μάγοι ἐσχημάτιζον πολυάριθμον τάξιν καὶ ἦσαν διεσκορπισμένοι καθ' ἅπασαν τὴν Περσίαν τὴν Βαβυλῶνα, τὴν Μεσοποταμίαν καὶ εἰς ἄλλα πολλὰ μέρη τῆς Ἀνατολῆς, ἣ δὲ ἰσχύς καὶ ἡ θρησκευτικὴ αὐτῶν ἐπιρροή ἦτο τοιαυτὴ ὥστε εἰς τὴν Περσίαν ὑπῆρξεν ἐποχή, κατὰ τὴν ὁποῖαν οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ εἶναι βασιλεὺς ἐὰν δὲν ἦτο Μάγος ἢ μαθητῆς τῶν Μάγων.

Ἡ ἱερατικὴ αὕτη τάξις διηρθεῖτο εἰς τρεῖς κατηγορίας. Καὶ ἡ μὲν πρώτη ἀπετελεῖτο ἐκ τῶν μάλιστα πεπαιδευμένων καὶ διακεκριμένων Μάγων, οἵτινες κατόχουον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ ὄρη, διαίγοντες βίον τοσοῦτον αὐστηρὸν ὥστε ἐν ἔτρωγον οὔτε κρέας οὔτε ἰχθύας· ἀλλ' ἐτρέφοντο μόνον μὲ χόρτα καὶ μὲ καρπούς. Ἡ δευτέρα περιελάμβανε κυρίως τὴν τάξιν τῶν ἱερέων, ἣ δὲ τρίτη κατεγίνετο εἰς τὴν μελέτην τῆς ἀποκρύφου ἐπιστήμης, εἰς τὴν μαγείαν καὶ εἰς τὰς ἐπικλήσεις τῶν δαιμόνων. Τώρα, εἰς ποῖαν τάξιν ἀνήκον οἱ Μάγοι οἱ προσελθόντες ὅπως προσκυνήσωσι τὸ ἐν Βηθλεὲμ γεννηθὲν θεῖον βρέφος; Κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ ἁγίου Ἰγνατίου, τοῦ ἁγίου Ἰουστίνου, τοῦ Ὁριγένους καὶ τοῦ Τερτυλλιανοῦ, οἱ μάγοι οὗτοι ἀνήκον εἰς τὴν τρίτην τάξιν ὀγλαδὴ εἰς τὴν τάξιν ἐκείνην, ἣτις ἐξῆτι νὰ μάθῃ τὰ ἀπόκρυφα καὶ τὰ ἀνεξιχνίαστα μυστήρια τοῦ Θεοῦ, περιμένουσα τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς προφητείας, ἣν πρὸ χιλίων περίπου ἔτων ἔκαμεν ὁ Βαλαάμ προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Βαλάκ ὅπως καταρασθῆ καὶ ἀναθεματίσῃ τὸν Ἰσραήλ. Ἀλλ' ὁ Βαλαάμ ἀντὶ νὰ καταρασθῆ, εὐλόγησεν αὐτὸν εἰπὼν, ὅτι θέλει ἀνατεί-

λει ἄττρον ἐκ τοῦ Ἰακώβ καὶ θέλει ἀναστηθῆ σκηπτρον ἐκ τοῦ Ἰσραήλ. Οὗτος θέλει κατασυντρίψει καὶ ἐξολοθρεύσει πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ.

Ἐξετάζοντες τώρα τὴν καταγωγὴν καὶ τὴν πατρίδα τῶν προσελθόντων εἰς προσκύνησιν Μάγων, βλέπομεν ὅτι αὕτη συμφωνεῖ μὲ τὴν παράδοσιν μὲ τὰς προφητείας καὶ μὲ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀρχαίων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ μὲν Ἰουστίνος λέγει ὅτι ἄραβες μάγοι ἤλθον εἰς Βηθλεὲμ ὅπως προσκυνήσωσι τὸ νεογεννηθὲν παιδίον, ὁ δὲ Τερτυλλιανὸς ὅτι οἱ ἰσχυροὶ τῆς Δαμασκοῦ καὶ οἱ μάγοι τῆς Ἀνατολῆς ἐτίμησαν τὴν βρεφικὴν ἡλικίαν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ προσφέροντες αὐτῷ δῶρα χρυσὸν καὶ λίθον καὶ σμύρνην. Περὶ τοῦ χρυσοῦ τούτου ὁ προφητὰναξ Δαβὶδ ἀναφέρει ὅτι βασιλεῖς Ἀράβων καὶ Σιβαῖ δῶρα προσάξουσι καὶ ὅτι ζήσεται καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἐκ τοῦ χρυσοῦ τῆς Ἀραβίας (Ψαλ. 71). Πραγματικῶς ἀπατα σχεδὸν ἡ Ἀραβία εἶχε μάγους βασιλεῖς, ἣ δὲ Δαμασκὸς ἀπετέλει μέρος τῆς Ἀραβίας πρὶν ἐνωθῆ μετὰ τῆς Συροφονικῆς. Αὐτοὶ οἱ ἴδιοι μάγοι προσδιόριζουσι τὴν πατρίδα των καὶ τὸ μέρος, ἐξ οὗ προήρχοντο, λέγοντες εἰς τὸν Ἡρώδη ὅτι εἶδομεν τὸν ἄστῆρα αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Καὶ πράγματι ἡ Ἀραβία ὑπὸ γεωγραφικὴν ἔποψιν κεῖται ἀκριβῶς πρὸς Ἀνατολὰς τῆς Ἰουδαίας, τὰ δὲ σύνορα αὐτῆς φθάνουσι μέχρι τῆς Ἀραβίας.

Περὶ τοῦ ἀστέρος τῶν Μάγων ὁ Ἱερός Χρυσόστομος ἀποφάνεται λέγων, ὅτι ὁ ἀστὴρ αὗτος δὲν ἦτο ἐκ τῶν ἀστέρων ἐκείνων, οἵτινες ἐκτελοῦσι τὴν περιστροφὴν αὐτῶν κατὰ τοὺς νόμους, οὓς ἔθεσε κατ' ἀρχὰς ὁ Δημιουργὸς, ἀλλ' ἦτο νέος ἀστὴρ,

οστις ἐφάνη δ-
πως ἀναγγείλη
τὸν θαυμάσιον
τοκετὸν τῆς
Παρθένου Μα-
ρίας. Ἄλλος
θεολόγος ἀνα-
φέρει ὅτι ὁ ἄ-
στήρ τῶν Μά-
γων δὲν ἦτο
οὔτε κομήτης
οὔτε μετέωρόν
τι οὔτε ἐκ τῶν
συνήθων ἀστέ-
ρων, οὕς βλέ-
πομεν ἐν τῷ στε-
ρεώματι, ἀλλ'
ἦτο ἀστήρ ἑκ-
τακτος τεθείς
πλησίον τῆς γῆς
καὶ κινούμενος
οὐχὶ κατὰ τοὺς
κοινούς νόμους
τοῦ πλανητικοῦ
συστήματος, ἀλ-
λὰ κατὰ τὴν ἐ-
λευθέραν θέλη-
σιν τοῦ Δημι-
ουργοῦ. Καὶ τῷ
ὄντι ὁ ἀστὴροῦ-
τος δὲν ἠκολού-

θει τὴν κοινήν πορείαν τῶν ἄλλων
ἀστέρων, δὲν ἐφαίνετο μόνον τὴν νύ-
κτα ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἐν πλήρει με-
σημβρίᾳ, ὅπερ δὲν πράττουσιν οὔτε
οἱ ἀστέρες οὔτε ἡ σελήνη. Πότε ἐ-
φαίνετο πότε ἐγένετο ἀφανής. Ἡ
κίνησις αὐτοῦ δὲν ἦτο συνεχῆς ὡς
ἡ τῶν ἄλλων ἀστέρων, ἀλλ' ὁ-

πόταν οἱ Μάγοι ἐβάδιζον, ἐβάδιζεν
ἐπίσης, ὅποταν ἐμελλεν νὰ σταμα-
τήσωσιν, ἔστατο ὡσαύτως. Ὁ ἀστήρ
τῶν Μάγων, λέγει ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος
ὁ Ἀντιοχεύς, τοῦ ὁποίου ὁ πατήρ
καὶ ἡ μήτηρ ἠδυνήθησαν νὰ ἴδωσιν
αὐτόν, ἔλαμπε διὰ ἰδιαιτέρας λάμ-
ψεως ἀνωτέρας ἐκείνης ἣν βλέπο-

μ-ν εἰς τὰ οὐράνια σώματα. Τὸ φῶς οὗτοῦ ἦτον ἀνέκφραστον καὶ ἡ κίνησις τοῦτου φαινομένου ἐπροξένησεν ἐκπλαῆσιν καὶ θαυμασμόν εἰς πάντας ἐκείνους, οἵτινες ὑπῆρξαν μάρτυρες τῆς παρουσίας αὐτοῦ. Οἱ ἀστέρες, ἡ σελήνη, ὁ ἥλιος δὲν ἐφαίνοντο πλέον εἰμῆ ὡς συρφόροι τοῦ θαυμασίου τούτου ἀστέρος, ἢ λάμπεις τοῦ ὁποῖο ἠμαύρωνεν αὐτούς. Ὡς ἐκ τούτου οὐδεὶς περισσότερον τῶν Μάγων ἐξεπλάγη ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τοῦ θαυμαστοῦ καὶ μοναδικοῦ τούτου ἀστέρος. Ἐπερίμενον αὐτόν καὶ ἐγίνωσκον τὴν σημασίαν αὐτοῦ. Ἡ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι οἱ Μάγοι τῆς Ἀραβίας, πιστοὶ φύλακες τοῦ χρυσοῦ τοῦ Βαλαάμ, εἶχον πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων σχηματίσει σύλλογον ἐκ δώδεκα μελῶν ἐκ τῶν μάλλον διακεκριμένων μεταξὺ αὐτῶν ὅπως γνωστοποιήσωσι τὴν ἐμφάνισιν τοῦ προφητικοῦ ἀστέρος. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον ἐνός ἐκ τῶν μελῶν, ὁ υἱὸς ἐλάμβανε τὴν θέσιν τοῦ πατρὸς. Καθ' ἕκαστον ἔτος μετὰ τὸν θερσιμόν ἀνέβαινον ἐπὶ ὑψηλοῦ ὄρους, ὅπου ἔμενον ἐπὶ τρεῖς ἡλικήρους ἡμέρας προσευχόμενοι καὶ ζητοῦντες παρὰ τοῦ Θεοῦ τὴν χάριν νὰ δείξῃ εἰς αὐτοὺς τὸν προαγγελθέντα ὑπο τοῦ Βαλαάμ ἀστέρα. Εἰς τοὺς μάγους λοιπὸν τούτους, τοὺς ἐπιτηροῦντας διαδοχικῶς ἐπὶ τοῦ ὄρους τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ, καθὼς καὶ εἰς τοὺς ἀγροαλοῦντας ποιμένας ἐν τῇ πύργῳ τοῦ Ἀδὲρ ἐφάνη ἐν καιρῷ νυκτός εἰς μὲν τοὺς πρώτους ὁ τοσοῦτον ἐπιθυμητὸς ἀστὴρ, εἰς δὲ τοὺς δευτέρους ὁ φωτοδόλος ἄγγελος, εὐαγγελιζόμενος καὶ ἀναγγέλων τὴν γέννησιν τοῦ Σωτῆρος.

Τὰ ἐξαιρετικὰ σημεῖα, ἅτινα ἠκολούθησαν κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ Κυρίου ἐπεισαν τοὺς Μάγους, ὅτι εἰς Θεὸς ἰσχυρὸς ἐγενήθη ἐπὶ τῆς γῆς

καὶ ὅτι ὁ προφητικὸς ἀστὴρ ἐμελλε νὰ ὀδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς τὸ μέρος ἐνθα ἐγενήθη ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου. Διὰ τοῦτο ἄμα εἶδον τὸν ἀστέρα ἀμέσως ἠκολούθησαν αὐτόν καὶ μετὰ πορείαν δέκα ἑξ ἡμερῶν ἔφθασαν εἰς Βηθλεὲμ, ὅπου εὑρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ πεσόντες προσελύθησαν αὐτῷ. Ἐκ τῶν δῶρων, ἅτινα προσέφερον εἰς τὸ νεογεννηθὲν παιδίον ἐξάγομεν ὅτι τρεῖς ἦσαν οἱ Μάγοι, τὰ δὲ ὀνόματα αὐτῶν κατὰ τὴν παράδοσιν εἶναι τὰ ἐξῆς: Βαλτάσαρ, Μελχιὸρ, Γασπάρ. Δέον ἐπίσης νὰ γνωρίζωμεν ὅτι τὰ προσφερθέντα παρὰ τῶν Μάγων δῶρα εἶχον μυστηριώδη σημασίαν σχετικῶς ὡς πρὸς τὰς ἰδιότητας τοῦ γεννηθέντος παιδὸς δηλαδὴ ἐτήμιον τὴν θεότητα, τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην αὐτοῦ φύσιν. Εἰσαι Θεός, ἔλεγον οἱ Μάγοι, καὶ Σε λατρεύομεν ὡς τοιοῦτον διὰ τοῦτο Σοὶ προσφέρομεν τὸν λίθον σὺμβολον τῆς θυσίας, ἥτις ὀφείλεται μόνον εἰς τὸν Θεόν. Εἰσαι βασιλεὺς καὶ ὡς τοιοῦτον Σε ἀναγνωρίζομεν, ἰδοὺ Σοὶ προσφέρομεν τὸν χρυσὸν σὺμβολον τῆς ἰσχύος καὶ διακριτικῶν χαρακτήρα τῶν βασιλέων. Εἰσαι θε-άνθρωπος καὶ διὰ τοῦτό Σοὶ προσφέρομεν τὰ μύρα, ἅτινα θέλουσι χρησιμεύσει πρὸς ταφήν Σου, ὁπόταν ἐν τῇ ἀκρᾷ Σου συγκοταθᾷσει μέλεις νὰ ὑποστῆς σταυρικὸν θάνατον διὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Περιγράφων τὴν γέννησιν τοῦ Κυρίου, ἰδοὺ τί ἀναφέρει ὁ Εὐαγγελιστῆς Ματθαῖος περὶ τῶν Μάγων, τῶν ἐλθόντων ὅπως προσκυνήσωσι τὸ θεῖον βρέφος: «Τοῦ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ Ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα λέγοντες, Πού ἐ-

στιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων εἶδομεν γὰρ αὐτοὺς τὸν ἀστέρα ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτόν. Ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης ἐκαράχηε καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γενῆται. Οἱ δὲ εἶπον. Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας. Τότε ὁ Ἡρώδης λάσπρα καλέσας τοὺς μάγους, πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ εἶπε· πορευθέντες ἀκριθῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου, ἐπὶ ᾧ ἐβροχτε, ἀπαγγεῖλάτε μοι, ὅπως καὶ γὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐτορεύθησαν καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὃν εἶδον ἐν τῇ Ἀνατολῇ προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω αὐτῶν τὸ πιδίον. Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σόδρα καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εὗρον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ προσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν· καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακίψαι πρὸς Ἡρώδη δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

Κατὰ τὴν ὁδοπορίαν τῶν διέμεινον τὴν πρώτην νύκτα ἐντὸς σπηλαίου οὐχὶ μακρὰν τῆς Βηθλεὲμ. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ γεγονότος τούτου ἔμεινεν ἐπιτετυπωμένη εἰς τὴν μνήμην τῶν κατοίκων τῆς χώρας καὶ ἔκτοτε τὸ σπήλαιον ἐκεῖνο ὠνομάσθη τὸ σπήλαιον τῶν Μάγων. Περὶ δὲ τὸν ἔκτον αἰῶνα μ. Χ. χάριν εὐλαθείας πρὸς τοὺς Μάγους καὶ πρὸς ἀνάμνησιν αὐτῶν ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὁ κοινωβιάρχης, φίλος τοῦ ἁγίου Σάββα, ἔδρυσεν εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο μονήν, ἧς διήλθεν ὄλον αὐτοῦ τὸν βίον.

Ἐπιστρέψαντες τέλος εἰς τὴν χώραν αὐτῶν, οἱ Μάγοι ἔγειναν καθῶς καὶ οἱ ποιμένες ἐνθερμοὶ ἀπόστολοι τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Περὶ δὲ τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος μετὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Σωτῆρος, Θωμᾶς ὁ ἀπόστολος διερχόμενος τὴν Ἀραβίαν, ὅπως πορευθῆ εἰς τὰς Ἰνδίας, ἵνα κηρύξῃ τὸ Εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας, εὗρε τοὺς τρεῖς μάγους προβεβηκότας τὴν ἡλικίαν καὶ ἀφοῦ ἐδάπτισεν αὐτοὺς τοῖς ἀνέθεσε τὴν ἀποστολὴν τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος, ὅπερ ἐξετέλεσαν μετὰ μεγίστου ζήλου καὶ χάριν τοῦ ὁποῦ ὑπέστησαν μαρτυρικὸν θάνατον, καταδιωκόμενοι ὑπὸ τῶν εἰδολολατρῶν.

A. K.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Φέρεται εἰς γνώσιν τῶν ἀξιολόμων κ. κ. συνδρομητῶν τοῦ «Ἰεροῦ Πολυκάριου» δι' οὐδεμίαν ἀπόδειξιν πληρωμῆς ληφθήσεται ὑπ' ὅσιν ἂν μὴ φέρῃ τὴν ὑπογραφήν τῆς τε Διευθύνσεως καὶ Διαχειρίσεως ὡς καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ περιοδικοῦ. Πᾶσα ἄλλη ἀπόδειξις θεωρεῖται ἄκυρος.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται οἱ ἔχοντες καθυστερούμενα φυλλάδια ὡς καὶ οἱ προπληρώσαντες τὴν συνδρομὴν αὐτῶν καὶ μὴ λαμβάνοντες φυλλάδια νὰ εἰδοποιήσωσι τὴν διευθύνσιν ἐγκαίρως περὶ τούτου.

ΟΙ ΒΗΘΛΕΕΜΙΤΑΙ

Οὐδεμία πόλις ἐπὶ γῆς ἐτιμήθη τόσον, ὅσον ἡ μικρὰ πόλις Βηθλεέμ ἐν τῇ ὄρεινῃ τῆς Ἰουδαίας.

Ἄσχημος, ἀπαρατήρητος κατέλυσεν εἰς τὸ πανδοχεῖον αὐτῆς ἡ ἐκ τῆς βασιλικῆς τοῦ Δαυὶδ οἰκογενεῖα καταγομένη Μαριὰμ μετὰ τοῦ ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκογενεῖας ἔλκοντος τὸ γένος Ἰωσήφ. Τοῦ ἁγίου κληρονόμοι ἀλλὰ πέμπτωχοι τόσον, ὥστε «οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῇ καταλύματι» (Λουκ. β' 7) καὶ εἰς τὰς πολλὰς αὐτῶν παρακλήσεις καμφθεὶς ὁ πανδοχεὺς ἔδειξεν εἰς αὐτοῦς τὸν σταῦλον.

Πλοῦσιοι κτηνοτρόφοι ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Παλαιστίνης ἔλθοντες περιήρχοντο τὰς ὁδοὺς τῆς πολίχνης ἐναδρυνόμενοι ὅτι κατήγοντο καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς πόλεως τοῦ Δαυὶδ, ἔνθα ποτὲ ὁ ξανθοδόστρουχ ποιμενόπαις ἐχρίσθη ὑπὸ τοῦ Σαμουὴλ βασιλεὺς ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Ἀνήσχυοι ἔμποροι δυσανασχετοῦντες ὅτι πολῦτιμος χρόνος παρέρχεται μετὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ τῆς ἀπογραφῆς, συζητοῦσι πρὸς ἀλλήλους τὴν πιθανότητα τῆς ταχείας αὐτῶν ἐπανόδου εἰς τὰ ἀγαπητὰ των ἔργα τῆς ἀγορᾶς καὶ τοῦ θησαυρισμοῦ. Ὑπῆρχον καὶ οἱ περὶ τὰ πολιτικὰ ἐντριβεῖς ἔλθόντες ἐκ μεγαλοπόλεων, καὶ ἀνταλλάσσοντες σκέψεις, ἰδέας, καὶ πληροφορίας.

Οἱ Βηθλεεμίται ἔβλεπον τοὺς ξένους των μετὰ χαρᾶς καὶ ὑπερηφάνιας, καὶ ἤτο ἡ μεγάλη αὕτη συνάντησις εἰδος τι ἀκουσίου καὶ ἀμελετήτου ἑορτῆς. Πάντες οὗτοι ἀλλήλους ἐθαύμαζον καὶ περιεποιδόντο

ἀλλ' οὐδεὶς οὐδὲ βλέμματος ἠξίου τὴν ἐτοιμόγεννον Παρθένον ἢ τὸν ἐκ Γαλιλαίας πτωχὸν τέκνον.

Αἰψην- νύκτα τινά, ἐν ᾗ κάτοικοι καὶ ξένοι πρὸ πολλοῦ ἀνεπαύοντο εἰς τὰς κλῖνας των, ποιμένες εἰσέρχονται ὄρμαίοι εἰς τὴν πόλιν ἀνακόψαντες δὲ τὸν δρόμον των, συσκέπτονται ἐπὶ βραχύ. «Μᾶς εἶπον εἰ θὰ εὕρωμεν βρέφος ἐσπαργανωμένον, κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ» εἶπεν ὁ εἰς· «ἀλλ' ἀνόητοι ἐστάθημεν νὰ μὴ ἐρωτήσωμεν εἰς τίνος ἀνθρώπου τὴν κατοικίαν ἀνήκει ἡ τετιμημένη φάτνη», «Ἐὰν ἔπρεπε, θὰ μᾶς τὸ ἔλεγον» ἀπεκρίθη ἄλλος· «οἱ ἄγγελοι δὲν ἀφίνουσι τὰ ἔργα των ἡμιτελή. Πρέπει νὰ κοπιᾶσωμεν καὶ ἡμεῖς ὅτι νὰ εὕρωμεν τὴν φάτνην». «Ἀληθῶς», εἶπε τρίτος τις· «Τίς δὲν θὰ ἤθελε νὰ ἐρευνησῆ καὶ ὀλόκληρον τὴν Βηθλεέμ, προκειμένου νὰ εὕρῃ ὡς βρέφος τὸν Μεσσίαν, τὸν ἐπίστον οἱ προφήται μᾶς τόσοις αἰῶνας τώρα προανήγγειλαν;» «Ἐμπρός», εἶπεν ἄλλος· «ἀλλὰ πόθεν νὰ ἀρχίσωμεν τὴν ἐρευνάν μας;» «Ἄς ὑπάγωμεν εἰς τοῦ ἀρχισυναγώγου, πρὸς εἰς ἕτερος· αὐτὸς εἶνε πλούσιος. Ἐχει σταῦλον εὐρύχωρον, καὶ φάτνας ὅσας θέλεις».

Κρούουσιν ἐπανειλημμένως τὴν θύραν τοῦ ἀρχισυναγώγου· ἀλλ' οὐδεὶς ἀκούει. Εἶχε δεῖπνον εἰς τοὺς ἐπισημοτέτους τῶν ξένων ἀφ' σπέρας καὶ ὀκλήρος ἡ οἰκογένεια καὶ τὸ ὑπηρετικὸν εἶναι βεδοθημένοι εἰς βαρὺν ὕπνον συνεπέα τῆς ἐκτάκτου κοπώσεως. Ἄλλ' οἱ ποιμένες ἐπιμένουσι κρούοντες. Εἶναι ἀποφα-

σισμένοι νὰ ἐνεργήσωσιν ἔρευανὰ ποτελεσματικὴν. Πρέπει νὰ εὕρωσι καὶ προσκυνήσωσι τὸ ἐν τῇ φάτνῃ ἐσπαργανωμένον παιδίον, τὸν Μεσσίαν τοῦ Ἰσραήλ. Μετὰ πολὺν θόρυβον ἀφυπνίζονται οἱ τοῦ ἀρχισυναγώγου, ὡς καὶ πολλοὶ τῶν γειτόνων. Ἐρωτῶσι τί συμβαίνει; καὶ μνησθάνουσιν ὅτι εἰποιμένες ἐπληροφόρηθησαν παρ' ἀγγέλων ὅτι τὴν αὐτὴν ἑκείνην νύκτα ἐγεννήθη

«Σὲ προσκυνῶσα τάξις ἔθνικῆ. Λόγε,
Τὸ πρὸς Σὲ δηλοῖ τῶν Ἐθνῶν μέλλον σέβας.»

ἐν Βηθλεὲμ ὁ Σωτήρ. Τὴν ἀνησυχίαν τῶν ἀφυπνισθέντων διαδέχεται ἡ ἀγανάκτησις. Εὗρήκαν οἱ ἄγγελοι τοὺς ἀνθρώπους, ἵνα μεταδώσωσι τὸσον μεγάλην εἴδησιν· μήπως δὲν ἐγνώριζον οἱ ἄγγελοι τὴν κατοικίαν τοῦ ἀρχισυναγώγου; μήπως ἔλειψαν οἱ ἔντιμοι Ἰσραηλιταὶ ἀπὸ τῆς Βηθλεὲμ, διὰ νὰ προστρέξωσιν εἰς τοὺς ποιμένας; καὶ τί βάρβαρος τρόπος εἶναι αὐτὸς, νὰ ἀφυπνίζωνται οὕτως ἀποτόμως φιλήσυχαι πολῖται; Ἡ ἀπειλητικὴ αὕτη στάσις τῆς συνεικίας ἐξαναγκάζει τοὺς ποιμένας νὰ

ἀποχωρήσωσι· σκέπτονται δὲ εὐθὺς νὰ μεταβῶσιν εἰς τοῦ δεινὸς πρεσβυτέρου τὴν κατοικίαν. Ἡ αὕτη σκηνὴ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐνταῦθα, ὅθεν μετ' ἀπειρῶν καὶ ἀρῶν ἀποδιώκονται. Ἄλλ' οἱ ποιμένες δὲν παραιτοῦνται τοῦ εὐλαθεοῦς αὐτῶν σκοποῦ· καὶ ἀποφασίζουσι νὰ μεταβῶσιν εἰς τοῦ δεινὸς Φαρισαίου, ἵσως ἐν τῇ φάτνῃ τιοῦτου εὐσεβοῦς ἀνθρώπου εὕρισκεται τὸ περιζήτητον παιδίον· ἀλλ' ἐνταῦθα μόλις διαφεύγουσι τὸν λιθεβολισμόν.

Προχωροῦσι βαθμηδὸν ἀπὸ τῶν

πλουσιωτέρων καὶ ἐντιμοτέρων εἰς τοὺς πτωχευτέρους καὶ ἀσημοτέρους. Ὁλὴ ἡ Βηθλεέμ γίνεται ἀνάστατος μὲ τὴν ἀκατανόητον αὐτὴν ἀδιακρίσιαν τῶν πεινμένων, ἕως εὖ πανταχοῦ ἀποτυγχάνοντες καὶ πανταχοῦθεν ἀποπεμπόμενοι. εὐρίσκουσιν ὅτι ἐν μόνον μέρος ἔμεινεν ἀνεξερευνητόν, τὸ πανδοχεῖον. Ἄλλ' εἶναι διόλου πιθανὸν εἰς τὸ πανδοχεῖον νὰ γεννηθῆ ὁ Χριστὸς τοῦ Κυρίου; Πλὴν ἡ ἔρευνα πρέπει νὰ συμπληρωθῆ, εἰσὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ ἦτο ἐσφαλμένη ἡ ἀγγελικὴ πληροφορία.

Εἰς τὸ πανδοχεῖον δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ κρούσωσιν οἱ σταυλοὶ εἶναι ἀνοικτοί, καὶ εἰς αὐτοὺς λίαν γνωστοί. Σπεύδουσι πρὸς τὰς φάτνας καὶ ἡ καρδία των σκιρτᾷ, ἐν ᾧ τὰ βλέμματά των πίπτουσι εἰς τὴν γωνίαν, ὅπου κατὰ διακρίνουσι συμβαίνει περὶ τὴν φάτνην. Ἐκεῖ ἡ Παρθένος καὶ ὁ Ἰωσήφ κύπτουσιν ὑπερῶν τῆς φάτνης, ἐν ᾗ ὑπὸ τὸ ἀμυδρὸν φῶς πενιχροῦ λύχνου φαίνεται βρέφος ἀρτιγέννητον.

Οἱ ποιμένες κλίνουσι τὸ γόνυ, ἐνῶ δάκρυα χαρᾶς ἀδλακοῦσι τὰς ἡλιοκαεῖς των παρειάς. Ἡ Παρθένος καὶ ὁ Ἰωσήφ στρέφονται πρὸς αὐτοὺς μὲ βλέμμα ἐρωτηματικόν, εἰς ὃ ἐκείνοι εὐθὺς ἀποκρίνονται διηγούμενοι τῶν ἀγγέλων τὴν ὁπτασίαν, καὶ τοὺς λόγους καὶ ὕμνους αὐτῶν.

Οἱ Βηθλεεμίται ἀπὸ πολλοῦ ἤδη εἶχον ἐπαναπέση εἰς τὸν ὕπνον αὐτῶν τὴν δ' ἐπεμένην πρῶταν μετὰ σκωμμάτων καὶ ἀστεῖσμων διηγούντο πρὸς ἀλλήλους τῶν ποιμένων τὴν ὀχληρὰν ἐπίσκεψιν. Ὅτε δὲ προέβη ἡ ἡμέρα ἐπανήλθον εἰς τὰς προτέρας αὐτῶν ἀσχολίας, ὡς εἰ μὴδὲν συνέβη ἀξιόλογον ἐν Βηθλεέμ.

Παρέρχεται μικρὸν διαστήμα χρόνου, καὶ ἀνάστατος πάλιν γίνεται ἡ

Βηθλεέμ. Στρατιῶται σκληροκάρδιαι εἰσχωροῦσιν εἰς τὰς οἰκίας χωρὶς νὰ κρούσωσι τὴν θύραν καὶ ἔρρουαν διεξάγουσιν οὐχὶ εὐγενῆ καὶ δειλὴν ὡς ποτε οἱ ποιμένες, ἀλλ' αὐστηροτάτην καὶ ἀκριβεστάτην, ἀνακαλύπτοντες πᾶν νήπιον ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, καὶ ἀπανθρώπως κατασφάζοντες αὐτά. Μήπως ἦτο τοῦτο θεῖα ἀντισπόδος διὰ τὴν προτέραν τῶν κατοίκων πρὸς τὸν ἐνανθρωπήσαντα Σωτῆρα ἀδιαφορίαν;

* *

Οἱ Βηθλεεμίται ἐξακολουθοῦσι τὸν ἀμεριμνομέριμον βίον των διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Ἀμεριμνοὶ καὶ ἀδιάφοροι πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ Εὐαγγελίου οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου, πολυμέριμοι ὅμως καὶ πολυάσχολοι ὡς πρὸς πᾶν ἄλλο πρᾶγμα. Ποῦ καὶ ποῦ παρουσιάζονται τινες ἀκούσαντες τὴν ἀγγελικὴν φωνήν, καὶ μαθόντες ὅτι ἀληθῶς ἦλθε Σωτῆρ, καὶ ὅτι ὁ Σωτῆρ ζῆ καὶ ἐνεργεῖ καὶ σήμερον εἰς τὴν καρδίαν παντὸς γενήσεως καὶ μετὰ πίστεως αὐτὸν ἐπικαλουμένου. Ἄλλ' ὅταν οὗτοι ἐπιχειρήσωσι νὰ μεταδώσωσι τὴν ἀγγελίαν ταύτην πρὸς ἄλλους, θεωροῦνται ὑπ' αὐτῶν ἀδιάκριτοι, ἀνόητοι φαντασιόπληκτοι, ὄνειροπόλοι· συνήθως δὲ καὶ ἀπωθοῦνται, ἀποπέμπονται, ἀποδιώκονται. Ὁ πλούσιος ἐπιθυμεῖ ἀδιατάρακτον τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ πλοῦτος του. Ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀγορᾶς ἐννοεῖ νὰ μὴ στερήσῃ μὴδ' ἐπὶ στιγμὴν τῶν θωπειῶν του τὸν ἀγαπητόν του Μαμμωνᾶν. Ὁ δοξομανθῆς ἄνθρωπος δὲν εὐκαιρεῖ νὰ σκεφθῆ περὶ Θεοῦ καὶ ψυχῆς, ἐν ὅσῳ ὑπάρχουσι παράσημα ἐνώτερα, ὧν μέχρι τοῦδε ἠξιώθη. Καὶ οὕτως οἱ Βηθλεεμίται μέχρι σήμερον ἐξακολουθοῦσι θαυμάζοντες καὶ περιποιούμενοι ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους*

περὶ δὲ Θεοῦ καὶ ψυχῆς καὶ Σωτῆ-
ρος καὶ αἰωνιότητος ἃς φροντίζουσιν
οἱ μικροὶ καὶ ἄνευ σημασίας ἄν-

θρωποὶ.

Καὶ ἐλπίζουσιν ὅτι θὰ ἀποφύγωσι
τὸν «θρῆνον ἐν Ῥαμαῖ» ; * *

Ο ΙΗΣΟΥΣ

(Lacordaire)

Ἄνθρωπος ὑψίστης ἱστορικῆς ση-
μασίας ἐξῆσεν ἐν τῷ κόσμῳ, ἄνθρω-
πος ὑπέροχος, τοῦ ὁποίου τὸν τόπον
τῆς γεννήσεως περιβάλλει ἡ τιμὴ
καὶ ἡ λατρεία σύμπαντος τοῦ κό-
σμου, τόπον οὐχὶ ἔνδοξον μόνον ὡς
τὸν περιγράφουσιν οἱ προφῆται,
ἀλλὰ καὶ ἀγαπητόν.

Ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ἡ σπο-
δὸς δὲν ἀπειψύγη μετὰ πάροδον δέ-
κα καὶ ὀκτῶ ὄλων αἰώνων, ὁ ὁποῖος
ἐπανέρχεται καθ' ἐκάστην ζῶν ἐν
τῇ συνειδήσει ἀπειραρίθμων λα-
τρευτῶν.

Ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον νοερώς
παρακολουθεῖ τὸ μέγιστον μέρος τῆς
ἀνθρωπότητος, ἐπισκεπτομένη Αὐ-
τὸν ἐν τῷ λίανφ του καὶ φιλοτίμως
καταθέτουσα πρὸ τῶν ποδῶν του
μετὰ τῶν ποιμένων καὶ τῶν βασι-
λέων τῆς Ἀνατολῆς τὸν χρυσὸν καὶ
τὸν λίβανον καὶ τὴν σμύρναν.

Ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου τὰ ἴχνη
ἔρχεται νὰ ἀσπασθῇ μεγάλη μερὶς
τῆς ἀνθρωπότητος ἐν τῷ τόπῳ ὅπου
ἐγεννήθη, ἠϋξήθη καὶ ἔδρασεν, ἄν-
θρωπος ἐκλιπὼν ἀπὸ τοῦ κόσμου
καὶ ἀφανὴς πλέον εἰς τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς τῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ παρακο-
λοῦθούμενος ἐπιμελῶς ἐπὶ τῆς ἀγ-

κάλης τῆς μητρὸς Του, παρὰ τὰς δ-
χθας τῆς λίμνης, ἐπὶ τὰ ὕψη τῶν δ-
ρέων, ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν ἐλαιῶν.

Ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ἀπέθανε καὶ
ἐτάφη, τοῦ ὁποίου ὅμως τὸν ὕπνον
καὶ τὴν ἐξέγερσιν παραφυλάττουσι
μετὰ συνοχῆς ἑκατομμύρια ἀνθρώ-
πων, τοῦ ὁποίου πᾶς λόγος, ὡς
σπόρος ζῶν καὶ ἀκμαῖος, ἐν τῷ ἐ-
δάφει τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας πα-
ράγει ἀπαύστως τοὺς ἐξόχους καρποὺς
τῆς ἀγάπης καὶ ὄλων τῶν ἀρετῶν, αἱ
ὁποῖαι ῥίζαν καὶ θεμέλιον ἔχουσι
τὴν ἀγάπην.

Ἄνθρωπος ἐπὶ αἰῶνας ὅλους καθη-
λωμένος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, τὸν ὁποῖ-
ον ὅμως πλήθη ἀπειράριθμα λα-
τρευτῶν ἔρχονται νὰ καταβιβάσωσιν
ἀπὸ τοῦ θρόνου τῆς ἐξουδενώσεώς
Του, κλίνοντες τὸ γόνυ πρὸ τοῦ τε-
ταπεινωμένου μεγαλείου Του καὶ
βαθύτατα τὸ μέτωπον κύπτοντες πρὸ
Αὐτοῦ, οὐδόλως αἰσχύνην τοῦτο λο-
γιζόμενοι.

Ἄνθρωπος κολαφισθεὶς, σταυρω-
θεὶς, θανατωθεὶς, τὸν ὁποῖον μυρί-
αι καρδίαι ἀφωσιωμένοι καταβιβά-
ζουσιν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ περι-
βεβλημένον τὸν φωτιστέφανον τῆς
δόξης, θρονίζουσιν ἐπὶ τοῦ μαρμαί-
ροντος θρόνου τῆς ὀλοψύχου ἀφωσι-
ώσεως καὶ ἀγάπης αὐτῶν, ἀγάπης
οὐδέποτε ἐκπιπτούσης, πάντοτε θα-

λερός, ἡ ὁποία ἐν Αὐτῷ εὐρίσκει τὴν *εἰρήνην* καὶ τὴν *ἀνάπαυσιν* καὶ τὴν *χαρὰν*.

Ἀνθρώπος, καταδιωκόμενος ἔτι καὶ ἐν τῷ μαρτυρίῳ καὶ ἐν τῷ τάραχῳ του ὑπὸ τοῦ ἀδιαλλείτου μίσους τῶν ἐχθρῶν του, ὅστις ὅμως ζητεῖ ἀποστόλους ἀφωσιωμένους διὰ τὸ ἔργον του καὶ μάρτυρας διὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ προγράμματός του καθ' ὅλας τὰς μετέπειτα γενεάς... καὶ εὐ-

ρίσκει τοὺς ἀποστόλους τούτους καὶ τοὺς μάρτυρας ἐν τοῖς κόλποις πασῶν τῶν γενεῶν. Ἀνθρώπος τέλος, ὅστις ἐθεμελίωσε τὴν πρὸς τὸ ἄτομόν του ἀγάπην — μόνος ἔξ ὅλων τῶν ἀνθρώπων—ἀκλινη καὶ ἄτρωτον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὁ Ἀνθρώπος, οὗτος εἶνε ὁ Ἰησοῦς, οὗτινος σήμερον ἐξορτάζομεν τὴν ἐνδοξον γέννησιν.

Π. ΠΑΠΑΔΗΜΟΥ.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ «Ἱεροῦ Πολυκάρπου» εἰς τὴν πνευματικὴν ὠφέλειαν τῶν φιλιτάτων αὐτοῦ συνδρομητῶν καὶ ἀναγνωστῶν ἀποβλέπουσα καὶ ἐπιθυμοῦσα κατὰ τὰς ἐνεστάσας κοσμοσωτηρίους καὶ κοσμοχαρμολύτους ἐφορτὰς νὰ προσφέρῃ μικρὸν ἀναμνηστικὸν δῶρον πρὸς αὐτοὺς, προέβη εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος ἐκ τριάκοντα δύο σελίδων τεύχους, περιέχοντος ἕλλην ὡς πάντοτε ἐκλεκτὴν καὶ ἐν αὐστηρῷ χριστιανικῷ πνεύματι συντεταγμένην καὶ κεκοσμημένην δι' εἰκότων καλλιτεχνικῶν σχετικῶν πρὸς τὴν ἐφορτὴν τῆς Γενήσεως τοῦ Σωτῆρος, ἧς καὶ λιθογραφικὴν εἰκόνα διασήμου ζωγράφου ἐ-τὸς τοῦ κειμένου ἐν μεγάλῳ σχήματι δωρεῖται αὐτοῖς.

Ἐῤῥεται δὲ ὅλη τῇ ψυχῇ, ὅπως

ὁ Κύριος καὶ Θεὸς τῆς εἰρήνης, διὰ τῆς ὑπερφουῦ τοῦ Μονογενοῦς αὐτοῦ Υἱοῦ ἐνανθρωπήσεως τὴν σωτηρίαν ἡμῶν κατεργασάμενος, «καταρτίσῃ πάστας ἐν παιτὶ ἔργῳ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιεῖν τὸ θέλημα Αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων». (Ἐβρ. ιγ'. 20, 21).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΒΕΙΟΥ ΚΡΥΨΜΑΤΟΣ

Ἄριον Κυριακὴν 25 Δεκεμβρίου, ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, εἰς ἡσυχίαν τῆς Ἐρησεντικῆς Ἀσφαλτικῆς «Ἐδσεβείας» ὅς κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς :

Ἄριον Κυριακὴν 25 Δεκεμβρίου, ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, εἰς ἡσυχίαν τῆς Ἐρησεντικῆς Ἀσφαλτικῆς «Ἐδσεβείας» ὅς κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς :

Ἄριον Κυριακὴν 25 Δεκεμβρίου, ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, εἰς ἡσυχίαν τῆς Ἐρησεντικῆς Ἀσφαλτικῆς «Ἐδσεβείας» ὅς κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς :

Ἄριον Κυριακὴν 25 Δεκεμβρίου, ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, εἰς ἡσυχίαν τῆς Ἐρησεντικῆς Ἀσφαλτικῆς «Ἐδσεβείας» ὅς κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς :

Η ΔΟΞΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

*Σ' ένα φτωχό τῆς Ναζαρέτ κι' ἄσημο ἐργαστήρι
ποῦ στέλνει ἀχιίδες καντερές τοῦ Μάη τὸ ἡλιοπύρι,
γλυκύτερο κι' ἀπ' ἄγγελο κι' ἀρχάγγελο σ' τὴ χάρι
ὀλημερίς ἐργάζεται πανώρηο Παλληκάρι.*

*Γύρω τριγύρω σύνεργα· καὶ κάτω ζουκαίδια
σκορπίζονται σ' τὰ πόδια Του, σ' τὸ πάτωμα σὰν φεΐδια,
κι' Αὐτὸς μὲ τὰ σγουρὰ μαλλιὰ σκυμμένα σ' τὸ πριόνι
κόφτει σανίδια, πελεκᾷ, ἰσιάζει καὶ καρφώνει.*

*Εἶνε φτωχός· εἶν' ἔρημος μὲ μόνο μιὰ Μητέρα.
Μά... θαῦμα καὶ μυστήριο ! εἰς τὴν γωνιὰ 'κεῖ πέρα
ἀστράφτει καὶ λαμποκοπᾷ κορῶνα τιμημένη
ποῦ Τοῦ 'φεραν 'οτὴ γέννα Του τρεῖς μακροσμένοι ξένοι*

*— Πότε, παιδί μου, δ καιρὸς θὰ ἐλθῆ ὅπου θὰ βάλῃ
τὴν μίτρα αὐτὴ τὸ ἄχραντο καὶ θεῖό Σου κεφάλι
καὶ σ' τὰ 'Ιεροσόλυμα 'Ανατολή καὶ Δύσι
θὰ τρέξῃ, βασιλεῖα τρανό, γιὰ νὰ Σε προσκυνήσῃ ;...*

*Εἶπ' ἡ Μητέρα. Καὶ ὁ Γυῖός, γιὰ μιὰ στιγμή ἀνασαιεῖ,
τεινόνει ὁ ὄρθη τῆ μ' ῥοφῆ καθίερη, ἀπουταιμένη,
τὰ σκοιομέτια χέρια Του ξαπλώνει σ' τὸν ἀέρα
κ' ἴσκιος Σταυροῦ ἐέμισε τὸν τοῖχο πέρι πέρι.*

*'Ὡς γύρισε >ε' ἀντίκρυσε τὸν ἴσκιο ἢ Πιναγία,
τιῦ διμιῶν θυμήθη-ε τῆ μύθη προφηεῖα'
μά κ' ἰνοιωσε πῶς ὁ Χριστὸς τότε θὰ δοξισθῆ,
διαν γιὰ 'μᾶς κατὰδικος σ' τὸ Σῦλο κορφωθῆ.*

Manchester.

ΚΩΝΣΤ. Ν. ΚΑΛΑΙΝΙΚΟΣ

Πρωτοπρεσβύτερος.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

*Τὸ λαμπρὸν τοῦτο καὶ ἐπίκοιρον διήγημα εἶνε ἐκ τοῦ συγγράμματος «Τὰ
θαύματα τοῦ Ἀντιχρίστου» τῆς Δδος Selma Lagerlöf, ἣτις προπέμυειν ἠξιώθη
τοῦ βραβεῖου Nobel ἐν τῇ φιλολογίᾳ.*

Τῷ κερῶ ἐκείνῳ ὅτε ὁ Αὐγουστος ἦτο
Ἀυτοκράτωρ ἐν Ρώμῃ καὶ ὁ Ἡρώδης ἐδα-
σίλευεν ἐ. τῇ Ἰουδαίᾳ, νῦξ ἀγία καὶ θυμα-
σία ἐκάλυψε τὴν γῆν. Ἡ σκοτεινοτάτη νύξ
ἄφ' ὅτου ἐδημιου γήθη ὁ κόσμος. — Η γῆ
ἦτο ὡς περικλειομένη ἐν σπηλαίῳ σκο-
τεινῷ. — Ἀδυνατοὶ νὰ διακρίνη τις τὴν
θάλασσαν τῆς γῆς καὶ ἡ κοινοτάτη ἰδος
καθίστατο ἀδᾶκ. ιτος. — Οὐδεμία ἀκτίς φω-
τὸς κατήρχετο ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. — Τὰ ἄ-
στρα εἶχον κλείσει τοὺς ὀφθαλμούς των,
καὶ ἡ σελήνη εἶχεν ἀποστρέψει τὸ πρόσω-
πον αὐτῆς. — Ἐδοκίλευεν ἐπίσης βιθιτέρα
τοῦ σκότους οὐγῆ. — Οἱ ποταμοὶ εἶχον στα-
ματῆσαι τὸν ῥοδὸν αὐτῶν, οὐδεμία πνοή ἀ-
νέμου ἐγίνετο αἰσθητή καὶ αὐτὰ τὰ φύλλα
τῆς κερκίδος ἔμενον ἀκίνητα. — Ἐπὶ τῆς
παρᾶλιας δὲν ἠκούετο τὸ ἄσμα τῶν κυμά-
των. — Ἐν τῇ ἐρήμῳ ὁ ἰδοιπορος δὲν διή-
γειρε τὸν παραμικρὸν θόρυθον διὰ τοῦ βα-
δισματὸς του. — Τὸ πᾶν ἦτο ὡς ἀπολιθω-

μένον καὶ ἀκίνητον, ἵνα μὴ ταραξῆ τὴν
ἡσυχίαν τῆς ἀγίας νυκτὸς. — Ἡ χλόη δὲν
ἐτόλμα νὰ ἀξίηθῆ, ἢ ὀρόσοις ἐπυσιε κατα-
πίπτουσι καὶ τὰ ἄνηθ συνεκράτου τὸ ἄ-
ρωμά των.

Κιτὰ τὴν νύκτα ταύτην, τὰ ἄγρια ζῶα
δὲν ἐξῆλθον εἰς λείαν, οἱ ὄφεις δὲν ἐδα-
κνον πλέον καὶ οἱ κύνες δὲν ὀλάντου. —
Τὸ δὲ μᾶλλον ἀξιοθαύμαστον, ὅτι καὶ αὐτὰ
ἔτι τὰ ἄψυχα δὲν ἐπεθύμου νὰ ταραξῶσι
τὴν ἀγιότητα τῆς νυκτὸς ταύτης, γρησιμα-
ποιοῦμενα ὡς κωκοποιὰ ἐργαλεῖ. Καμμία
ἀντικλις δὲν ἤθελε νὰ παραβιάσῃ κλει-
θρον καὶ καμμία μάχηρα νὰ χύσῃ αἷμα.

* * *

Τὴν νύκτα ἀκριθῶς ταύτην ἐν Ρώμῃ
ὁμιλος ἀνθ, ὄπων κατήρχετο τοῦ αὐτοκρα-
τορικοῦ παλατιοῦ τοῦ Παλατινοῦ λόφου
καὶ διήρχετο τὴν ἀγορᾶν, ἵνα μεταβῆ εἰς
τὸ Κεπιτώλιον.

Οἱ συγκλητικὸι ἐπηρῦθύθησαν εἰς τὸν Αὐ-

τοκράτορα, ζητούντες τὴν ἄδειαν νὰ ἐγείρωσι πρὸς τιμὴν αὐτοῦ νῶν ἐν τῇ Ἰερῇ λόφῳ τῆς Ρώμης. — Ὁ Αὔγουστος ἐν τούτοις δὲν συγκάτενευεν ἀμέσως. — Διερωτάτο ἂν ἦτο πρότερον νὰ καθιερώσῃσι πρὸς τιμὴν αὐτοῦ νῶν παραπλευροῦστων νῶν τῶν ἀρχαίων θεοτήτων. — Ἀπήντησεν ὅτι ἔπρεπε πρῶτον νὰ μάθῃ τὴν ἕσιν θέτησιν διὰ νυκτερινῆς θυσίας. — Ἀτός λοιπὸν ὁ αὐτοκράτωρ ἀκριβῶς ἦτον. τὸν ἐποίησεν εἰδόμενον ἐξερχόμενον τοῦ Παλατίου καὶ μεταβιβάζοντα εἰς τὸ Κεπιτώλιον, ἵνα προσφέρει τὴν θυσίαν ταύτην.

Ὁ Αὔγουστος ἐφέρετο ἐπὶ φορείου, διότι ἦτον ἠλικιωμένος καὶ ἐδυσκολεύετο νὰ ἀνέλθῃ τὰς βαθμίδας τοῦ Κεπιτωλίου. Ἐκράει ὁ Ἰβίος τὸν κλωδῖν, ἐν ᾗ ἦσαν ἐγκλεισμένοι αἱ περιστεραὶ, αἱ περιστεραὶ ναι διὰ τὴν θυσίαν. — Μήτε ὑπὸ ἰσθμῶν συνωδύετο μήτε ὑπὸ στρατιωτῶν, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τῶν ἐπιστηθίων φίλων τοῦ Προσπορεύοντο θαλασσοῦ, ἵνα τῇ διανοίῃσι δρόμον ἐν τῇ μέσῳ τοῦ Ἰσθμοῦ καὶ ἠκολούθουν δοῦλοι, φέροντες τὸν τρίπεδα τοῦ βωμοῦ, τὰ ξύλα, τὰς μαχαίρας, τὰ ἰσθμῶν πύρ καὶ πάντα τὰ χρειώδη διὰ τὴν θυσίαν.

Καθ' ἰδὸν ὁ αὐτοκράτωρ συνδιελέγετο εὐθύμως μετὰ τῶν ἐπιστηθίων του, ὅπερ τοὺς ἠμπόδιος νὰ παρατηρήσῃσι τὴν ἵεσθμὴν καὶ τὴν ἀσυνήθη σιγὴν τῆς νυκτός. Μόνον δὲ διεξέθεσαν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Κεπιτωλίου ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου, ἐφ' οὗ θὰ ἀνεγείρετο ὁ ναός. παρετήρησαν ὅτι συμβαίνει κατὰ ἀσυνήθειαν.

Ἡ νύξ ἀβύτη προφανῶς δὲν ὁμοιάζει τὰς ἄλλας καὶ ἰδὸν ὁ προσέτι παρετήρησαν παραδοξὸν ὄγκον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ βράχου. — Ἀφοῦ κατ' ἀρχὰς ὑπέθεσαν ὅτι ἦτο ὁ ὀζώδης κορυφὸς γεγεννηκυίας ἐλαίας καὶ μετέπειτα ἀρχαιότατον ἄγλημα τοῦ νου τοῦ Διός, εἶδον ἀκολούθως ὅτι ἦν αὐτὴ ἀβύτη ἢ Σίβυλλα. — Οὐδέποτε εἶδον ἀνθρώπινον σῶμα τὸσον παραμεμορφωμένον ὑπὸ τοῦ χρόνου — Ἡ ἔλεγε τις ὅτι ἦτο σῶμα φοβερῶς μάγου. — Ἐνεποιεῖ φέρον καὶ ἂν ὁ αὐτοκράτωρ δὲν ἦτο παρὰν, παντὸς θὰ ἐ-

τρέποντο εἰς φυγὴν καὶ θὰ ἐκρύπτοντο ἐν αὐτῇ τῇ φορείῳ του.

«Ἀβύτη εἶνε, ἐπιθύριζον μεταξὺ τῶν ἀβύτη, ἢ ὅπο α φέρει ἐπὶ τῆς ῥάχιδος τόσα ἔτη ὅσοι κόκκοι ἄμμου ὑπαρχοῦσιν εἰς τὴν περὶ αὐτὴν τῆς πατρίδος τῆς. — Διατὶ ἐξέρχεται τὴν νύκτα ταύτην τοῦ σπηλαίου τῆς; Ἴτι ἀράγς προμηνύει διατὸν Αὐτοκράτορα καὶ τὴν Αὐτοκρατορίαν, αὐτὴ ἢ γὰρ οὐκ ἔστιν προφητείας τῆς ἐπὶ τῶν φυλλῶν τῶν δένδρων, ἐπειτὴ γινώσκουσι τὸ ἀνεμῶδες, εἶρει τοὺς χιθισμοὺς τῆς εἰς τοὺς παραλλήλους τῶν;

Τόσον εἶχον ἐκχυρόμεθαί ὥστε ἴσκει μία μόνη κινήσις τῆς Σίβυλλης διὰ νὰ γονυπετήσῃσι καὶ προσκυνήσῃσι αὐτὴν εὐλασίως. — Ἄλλ' αὐτὴ εὐλισκετο καὶ ὡς ἀψυχρὸς, καὶ ἐπὶ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ βράχου, σκαρῶσα διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ ἐξετάζουσα καὶ διεσυνώσατα βραβὴ τῆς νυκτός. — Ἐφαινετο ὡς νὰ ἤθελε νὰ ἀναβῇ ἐπὶ τοῦ βράχου, ἵνα παρατηρήσῃ καλὸν γεγονός, διδραματιζόμενον ἐν αὐτῇ ἀπομεμακρυσμένη χώρῃ. — Ἐφαινετο τοῦ ἀλλοτρίου, ὅτι διέκρινε κατὰ ἐν τῇ βραβύτῃ ἐκείνῃ νύκτι.

Τοιαῦτα τινὰ ἐσκέπτοντο ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ἡ ἀκολουθία του, οἱ ἐποίησαν μολὴν τὴν σιγὴν ταυτην ἀνεληφθήσαν τὸν πυκνοτάτου σκότους. — Οὐδέεις ἤθουατο νὰ ἐκκρίνη τι εἰς ἀπόστασιν ῥήματος! — Κεῖ ποῖα σιγῆ, ποῖα ἵεσθμὴ! Δὲν ἤκουετο καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἢ ὑπόκωφο βῆσι τοῦ Ἰερέως. Ἐπνευστίων, ψυχρὸς ἰδὸν περιέδρασε τομῶν πόντων, αἱ χεῖρες τῶν ἠτόνισαν ὡς παρολυσταί. — Ἐξάπαντος κατ' ἐκτακτὸν συνέβαιναν.

Οὐδέεις ἐν τούτοις ἤθελε νὰ φανῇ ὅτι ἐφοβεῖτο πάντες ἐπανελαμβάνον εἰς τὸν αὐτοκράτορα ὅτι ἦσαν κελοὶ σῶμα. «Ἡ φύσις ὅλη συνεκρᾶται, ἔλεγον, τὴν ἀνεκπνοὴν τῆς θὰ νὰ χαλεπήσῃ τὸν νέον Θεόν». — Περὶ τῶν δὲ τὸν αὐτοκράτορα νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν τελετὴν καὶ ἐβόλαιον ὅτι ἢ γρατὰ Σίβυλλα ἐξῆλθε τοῦ σπηλαίου τῆς διὰ νὰ χαλεπήσῃ τὸ πνεῦμα τοῦ Αὐγαύστου.

* *

Ἄλλὰ πραγματικῶς ἡ γηραιά Σίβυλλα ἦτο τόσο ἀπερροφημένη ἐκ τοῦ ἑράματος τῆς, ὥστε οὔτε κινητικῆς παρρησίας τοῦ αυτοκράτορος. — Μετηνέχθη τῆ πνεύματι εἰς τόπον ἀπομεμακρυσμένον. Διήρχετο διὰ μεγάλων πεδιάδων ὅπου ἀσφαλῶς ὁ ποῦς τῆς προσέκοπτεν εἰς τι ἐμπόδιον. — Κατ' ἀρχάς ἐνόμισεν ὅτι τοῦτο ἦτο δέμα χόρτου, ἀλλὰ κύψασα καὶ ψύσασα τοῦτο διὰ τῆς χειρὸς ἀνεκάλυψεν ὅτι δὲν ἐπρόκειτο περὶ δέματος χόρτων, ἀλλὰ περὶ προβάτων· περιεπάτει πραγματικῶς διὰ μέσου μεγάλων ποιμνίων κοιμημένων προβάτων.

Ἰδοῦσα δὲ τὸ πῦρ τῶν ποιμένων, ἀνημιμένον ἐν τῆ μέσῃ τοῦ πεδίου, διηθύνθη ψηλαφῶσα πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο. — Ἐκεῖ ἦσαν ἐξηπλωμένοι οἱ κοιμώμενοι ποιμένες καὶ εἰς τὸ πλευρὸν διεκρίνοντο αἱ μακρὰ ράβδοι των, αἱ χρησιμοποιούμεναι πρὸς προφύλαξιν αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἀγρίων ζῴων. — Ἄλλὰ ποῖα ἦσαν τὰ μικρὰ ταῦτα ζῶα μὲ ὀφθαλμοὺς σπινθηροβολοῦντας, μὲ οὐράς πυκνάς, τὰ πλησιάζοντα πρὸς τὸ πῦρ; Δὲν ἦσαν ἄρα γε κανόλιχοι; [Καὶ ἐν τούτοις οἱ ποιμένες δὲν ἔρριπτον κατ' αὐτῶν τὰς ποιμενικάς των ράβδους, οἱ κύνες ἐξηκολούθουν τὸν ὕπνον των, τὰ πρόβατα δὲν ἐτρέποντο εἰς φυγὴν καὶ τὰ ἄγρια τεῦτα θηρία μετέβηκινον ἵνα ἀνακουθῶσι παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν ἀνθρώπων.

Ἰδοῦ τί ἐδλεπεν ἡ Σίβυλλα καὶ τί ἀπησχόλει αὐτὴν εἰς τόσοσιν ἐκθρόνον ὥστε δὲν παρετήρησε τί ἐγένετο ὀπισθεν αὐτῆς ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Κηπιτωλίου. — Ἦγειραν ἐκεῖ τούτων βωμόν, ἦναψαν τὸ πῦρ, ἔχυσαν τὸ θυμικία· ἐνθ' ὁ αὐτοκράτωρ ἐξῆγεν ἐκ τοῦ κλωθοῦ μίαν ἐκ τῶν περισσεῶν διὰ τὴν θυσίαν. — Ἄλλ' αἱ χεῖρές του ἦσαν τόσοσιν ἄνοιχοι ὥστε δὲν εἶχον τὴν δύναμιν νὰ κρατήσωσι τὸ πτηγόν, τὸ ἑποῖον δι' ἐνός πτερυγίσματος διέφυγε τοῦ κλωθοῦ καὶ ἐξηφανίσθη εἰς τὰ βάθη τῆς νυκτός.

Οἱ αὐλικοὶ ἔρριψαν βλέμμα πληθρῶς ἀγαπηκτικῶς πρὸς τὴν γηραιάν Σίβυλλαν, πε-

πεισμένοι ὅτι αὕτη ἦτο ἡ αἰτία τοῦ δυστυχίματος. — Καὶ ἐν τούτοις αὕτη δὲν ἦτο ἔνοχος.

Οἱ αὐλικοὶ, εἰς ἀληθῆς, δὲν ἠδύναντο νὰ κατανόησωσιν ὅτι ἡ Σίβυλλα ἐξηκολούθει νὰ εὐρίσκηται εἰς ἐκστάσεις πέριξ τοῦ πυρὸς τῶν ποιμένων καὶ ἔτεινεν ἤδη τὸ οὖς εἰς ἀρμονίαν θεσπεσίαν, ἀκουσμένην κατὰ τὴν νεκρὰν ταύτην νύκτα. — Ἦκουε καὶ ἐνόησε καλῶς ἀργότερον, ὅτι οἱ ἦχοι δὲν προήρχοντο ἐκ τῆς γῆς, ἀλλ' ἐκ τοῦ αἰθέρος. — Ἀνύψωσε λοιπὸν τὴν κεφαλὴν καὶ εἶδε φωτοβόλα καὶ ἀκτινοβόλα ὄντα ἐξερχόμενα ἐκ τοῦ βωμοῦ σκότους καὶ αἰωρούμενα ἐν τῆ οὐρανῷ. — Ἦσαν μικρὰ ἑμάδες ἀγγέλων, ψαλλόντων ἡρέμα καὶ ἱπταμένων τῆς κακείσε ὑπεράνω τῆς εὐρυτάτης πεδιάδος ὡς νὰ ἐξήτουν κατὰ.

Ἐνθ' ἡ Σίβυλλα ἤκουε τὸ ἄσμα τῶν ἀγγέλων, ὁ αὐτοκράτωρ παρεσκευάζετο νὰ ἐκπαυλάσῃ τὴν θυσίαν του. Ἐνίψε τὰς χεῖρας, ἐκκαθάρισε τὸν βωμόν καὶ ἐξῆγαγε τὴν δευτέραν περισσεῶν. Ἄλλὰ πρὸς τὰς ἀπέλιπτας προσπαθείας τοῦ Αὐγούστου, καὶ ἡ περισσότερὰ ἀβηθιέφυγε τῶν χειρῶν του καὶ ἐξηφανίσθη ἐν τῆ ἀπεράντῃ σκότει. — Ὁ αὐτοκράτωρ κατεπλάγη. — Γονυπετήρας δὲ ἐνώπιον τοῦ κενοῦ βωμοῦ, ἐπεκαλέσθη τὸ πνεῦμα του καὶ ἐξῆτήσατο τὰς ἀνγκυκίας δυνάμεις πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ δυστυχίματος, τὸ ὅποιον ἐφάνετο προοιωνίζουσα ἡ νύξ αὕτη.

Ἡ Σίβυλλα καὶ τοῦτο ἐπίσης δὲν παρετήρησεν. — Τὸ οὖς τῆς ἦτο πάντοτε προσηλωμένον πρὸς τὸ ἄσμα τῶν ἀγγέλων, τὸ ὅποιον ἐνεθυναμοῦτο τόσοσιν ὥστε νὰ ἐξυπνήσῃ τοὺς ποιμένας.

Ἀφυπνισθέντες οὗτοι καὶ στηριχθέντες ἐπὶ τῶν ἀγκυλῶν των, εἶδον τοὺς λάμποντας ἑμίλους τῶν ἀγγέλων, ἐξερχομένους ἐκ τοῦ σκότους ὡς μακρὰς σειρὰς ἀποδημητικῶν πτηγῶν. — Τινὲς ἐπαίζον αὐλόν, ἄλλοι λύραν, ἄλλοι κιθάρας ἢ κινύρας καὶ τὸ χαρμόσουν ἅμα τῶν ὠμοῖζε μὲ γέ-

λωτας παιδιών, με τὸ κελάδημα τῶν κορυθαλῶν, όταν ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ αἰθέρος πληρῶσι τὴν φύσιν διὰ τῆς γοητευτικῆς μελωδίας των. — Οἱ ποιμένες ἰδόντες καὶ ἀκούσαντες ταῦτα πάντα ἠγάθησαν καὶ ἔλαβον τὴν ἄγουσαν εἰς τὴν πόλιν των, ἵνα διηγήθῃσι τὸ θαῦμα...

Οἱ ποιμένες ἀνέρχοντο βραδέως διὰ τινος δυσβάτου ἀτραπιῶ καὶ ἡ γηραιὰ Σίβυλλα τοὺς περιηκολούθει. — Ἐξίπνης τὸ ὄρος ἐφωτίσθη. — Ωραῖος καὶ μέγας ἀστὴρ ἔλαμψεν ἀνωθεν αὐτῶν καὶ ἡ μικρὰ πόλις ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ λόφου, διὰ τῆς λάμπειας ἐν τῷ ἀστέρι, ἠκτινοβόλησεν. Πάντες οἱ ἀγγελιοὶ ἐπέταξαν πρὸς τὰ ἐκεῖ μετὰ κραυγῶν χαρᾶς καὶ οἱ ποιμένες ἐπέσπευσαν τὸ βῆμα οὕτως ὥστε τὸ βαδίσμα των ἐν διεφέρεσι διόλου τοῦ βαδίσματος ἑραμιένου.

Φθάσαντες εἰς τὴν κορυφὴν, εἶδον τοὺς ἀγγέλους συναγμένους περὶ ταπεινοῦ σταύλου παρὰ τὴν πύλιν τῆς πόλεως. Οἰκοδόμημα πτωχότατον, κεκαλυμμένον δὲ καλᾶ μιν καὶ ἐπεριεδόμενον ἐπὶ τῆς κλιτύος τοῦ βράχου. — Ἄλλ' ὁ ἀστὴρ ἐσταματήσεν ἐκεῖ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκεῖ συναγμένων ἀγγέλων ἀπέδινεν ἰσὺν μεγάλην. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐκαθίσαν ἐπὶ τῆς στέγης, ἄλλοι ἕταντο μετ' ἐγγλημένους τὰς πτέρυγας καὶ τὸ πᾶν ἐπληθύνθη φαιτὸς χάρις εἰς τὰς φωταελοὺς πτέρυγας των.

Τῇ στιγμῇ ἀκριβῶς, καθ' ἣν ὁ ἀστὴρ ἔλαμψεν ὑπεράνω τῆς πόλεως ἐπὶ τοῦ ὄρους, ἡ φύσις ὅλη ἀφύπνισθη.

Οἱ ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου ἐβρισκόμενοι δὲν ἤθιδναντὸ νὰ μὴ ἀντιληφθῇσι τοῦτου. — Αὐτὰρα γοητευτικῇ ἐπέφωε τὰ πρόσωπα αὐτῶν. ἄρωμα γλυκὺ τοὺς περιέβαλλε, οἱ κλαδοὶ τῶν δένδρων ἀνεταράσσοντο, ὁ Τίβερης ἐκυλίετο μετὰ πατάγου, τὰ ἄστρα ἔλαμπον εἰς τὸ σπερμαίμα καὶ ἡ σελήνη ἐφάνη ἠμέρας φωτισσα ὅλην κόσμῳ. — Καὶ ἰδοὺ αἱ δύο περὶ στεραὶ ἐπανερχόμεναι καὶ ἐπιναυόμεναι ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ Αὐτοκράτορος.

Ἐπὶ τῇ θῆκῃ τοῦ θαύματος τοῦτου ὁ Αὐτοκράτορας ὑπερήφανος καὶ περιχαρὴς, ἐγαίρεται καὶ οἱ φίλοι καὶ αἱ δεῦλοι τοῦ βίπτουνται εἰς τοὺς πόδας του κραυγάζοντες: «Χαίε Καίσαρ! τὸ πνεῦμα σου ἀπῆλπισησεν» εἶσαι ὁ Θεός, τὸν ἰσπίον θά λατρεύσω ἐν ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου.

Καὶ αἱ ἐπανεινκαὶ κραυγαί, αἱ πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα ἀπειθυθείσαι, ἦσαν τόσον διαπερισσοῦται ὥστε ἠκουοῦσαν ὑπὸ τῆς γηραιᾶς Σιβύλλης. — Ἀπεσπασθῆναι αὐτὴν ἐκ τοῦ ἐδάφους τῆς. ἠγάθη καὶ παρουσιάσθη ἐνώπιον τῶν αυτοκρατορικῶν ἀκο-

λοῦθων. Ἐφάνη δὲ αὐτὴ εἰς αὐτοὺς ὡς σκοτεινὸν νέφος, ἐξέβηον τῆς ἀδύτου καὶ σκαπτοσαν τὴν κορυφὴν τοῦ βουνου. —

Ἡ γηραιὰ γυνὴ ἦτον ἀπαίσια τὴν ὄψιν. Ἡ δὲ σὸς κούνη τῆς καὶ ἐπιπτεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς, αἱ ἐρυθρῶεις τῶν μελῶν τῆς ἦσαν ἐξωγκωμιέναι καὶ τὸ δέρμα μέλαν, ὅμοιον πρὸς ὁσώθη σκληρὸν φλοῖον παλαιῶ δένδρου.

Ἐχουσα δὲ κεκαλυμμένον τὸ σῆμα τῆς, ἐπλησίασε τὸν Αὐτοκράτορα μετ' ἴψιν φοδερὰ καίσεβαστήνου γχροῦνος, καὶ κρατήσασα αὐτὸν διὰ τῆς μιάς χειρός, ἐξέεινε τὴν ἑτέραν πρὸς τὴν ἀπομακρυσμένην Ἀνατολὴν καὶ ἐφώνησε θεοποτικῶς: «Πιρατήρησον». Καὶ ὁ Αὐτοκράτορας ἠναγκάσθη νὰ παρατηρήσῃ. Ὁ ἐρίζων ἦνοιξεν ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν του καὶ εἶδεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὴν ἀπωτάτην Ἀνατολὴν. Εἶδεν ἐκεῖ ἀλλῆλα καλυθῶν παρὰ τινὰ κλιτὸν ἀποτόμου βράχου καὶ ποιμένας γουπεταῖς πρὸ θύρας ἀνοικτῆς ἐν τῇ στεύλῃ παρ' ἐτήρης νεκρῶν μητέρα γουκυκινῇ ἐνώπιον βρέφους ἀνακεκλιμένου κατὰ γῆς ἐπὶ ἀγύρων. Οἱ μακροὶ καὶ λεπτοὶ δάκτυλοι τῆς Σιβύλλης ἐτάθησαν πρὸς τὸ πτωχὸν τῆτο παιδίον.

«Χαίε, Καίσαρ! εἶπεν αὐτὴ μετὰ περιφρονητικῶ γέλωτος. Ἴδοὺ ὁ Θεός τὸν ἰσπίον θά λατρεύσωσιν ἐν τῇ Καπιτωλίῃ!»

Ὁ Αὐτοκράτορας ἀπεμακρύνθη τῆς γυναικός, τὴν ἰσπίαν ἐξέλαβεν ὡς παράφρον.

Ἀλλὰ τότε ἐκστασις ἐπέπεσον ἐπὶ τῆς Σιβύλλης. — Οἱ ἡμιτυφλοὶ ὄφθ' ἰμοὶ τῆς. ἤρξαντο λάμποντες, αἱ χεῖρες τῆς ἠψώθησαν πρὸς τὸν οὐρανόν, ἡ φωνὴ τῆς προσέλαβε τόνον καὶ δύναμιν, ὡς νὰ ἐπράκειτο νὰ ἀκουσθῇ παρ' ὅλης τῆς οἰκουμένης καὶ φώνησε λόγου, τοὺς ἰσπίους ἐφάνετο ὅτι ἀνεγίνωσκον ἐν τῆς ἀστρίσι.

«Καὶ τοῦ ὕψους τοῦ Καπιτωλίου θά λατρεύσωσι τὸν ἀνακτικῶν τοῦ κόσμου.

«Θά ἴνε αὐτός ὁ Χριστός ἡ ὁ ἀντίχριστός, ἀλλ' οὐδέποτε εἰθρουστον πλάσμα».

Ἐκφωνήσασα τοὺς λόγους τοῦτου ἐνώπιον τῶν περιτρεφῶν αὐτὴ ὄπων ἡ Σιβύλλα κατῆλθε βραδέως τὸν λόγον καὶ ἐξήφρα νίσθη.

Τῇ ἐπομένῃ ὁ Αὐτοκράτορας ρητῆς ἀπηγόρευσε τὴν πρὸς τὴν τοῦ ἱερῶν ναοῦ ἐν τῇ Καπιτωλίῃ.

Ἐνὸς ἡμέρας ἐκεῖ βαμὲν διὰ τὸ νεογέννητον παιδίον καὶ τὸν ὄνειρασαν. Αἶμα coeli τ. ἔ.— Βωμὸν τοῦ οὐρανοῦ.

† Ὁ ΤΡΑΛΛΕΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΜΙΚΡΑ ΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ἱερολ. κ. Πολύκαρπον Σύνο-
δινδν ἱεροκήρυκα (Μεσολόγγιον)
ἐλήφθη ὠραῖον ὕμῶν ἄρθρον. Εὐχα-
ριστοῦμεν. Δημοσιεύομεν προσεχῶς.
— Πανος. Ἀρχιμανδρίτην κ. κ. Νε-
όφυτον Ἀδαμίδην (Βουγιούκ-δε-
ρε-Κῶν) πόλεως). — Κους Δημή-
τριον Βασιλείου (Γκιενμουλιτζί-
να) — Κλεάνδην Π. Ἰσραηλίδην
(Ἀδριανούπολιν) — καὶ Ἀλέξαν-
δρον Σ. Στέργιουλου (Σάνθην)
συνημορφώθημεν ὀδηγίαις ὕμῶν ἐλ-
λείποντας ἀριθμοὺς ἀπεστείλαμεν
ταχυδρομικῶς. — Κους Ἀδελφὸς
Γαβριήλ (Καβάλλα) συνημορφώ-
θημεν ὀδηγίαις ὕμῶν. Ἐλλείποντας
ἀριθμοὺς καὶ ἀπόδειξιν πληρωμῆς ἀ-
πεστείλαμεν ταχυδρομικῶς. — Πα-
νος. Ἡγούμενον κ. Συνέσιον
Παντοκρατορινδν (Ἄγ. Ὄρος)
περιπλέον ἀποσταλέντα φυλλάδια ἐ-
λάβομεν εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. —
Κον Γεώργιον Γαλετάκη (Κλε-
βον-Ρωσσίας) ἐπιστολὴν σας ἐλή-
φθη. Εὐχαριστοῦμεν. Συνημορφώ-
θημεν ὀδηγίαις ὕμῶν. — Αἰδес. κ.
Νικόλαον Κωνσταντινίδην καὶ κ.
Κωνσταντῖνον Παπακωνσταντί-
νου (Κῶν) βιβλίον συνδρομητῶν ἐ-
νεγράψαμεν. Φυλλάδια ἀπεστείλα-
μεν ταχυδρομικῶς.

Πανος. Ἀρχιδιάκονον κ. Ἀγα-

θάγγελον Δαγίδην (Κῶν) ἐπιστο-
λήν σας ἐλάβομεν. Ἀπάντησιν καὶ
ἐλλείποντας ἀριθμοὺς ἀπεστείλαμεν
ταχυδρομικῶς. — Κον Ἥλιαν Εὐ-
σταθίου (Κῶν) Ἐλλείποντας ἀριθ-
μοὺς ἀπεστείλαμεν ταχυδρομικῶς. —
Κους Νικ. Γεωργιάδην (Καβάλλα)
καὶ Θεόδωρον Ἰωάννου Νικολήν
(Κῶν) ἐπιστολήν σας ἐλάβομεν. Ἀ-
πάντησιν ταχυδρομικῶς. — Πανος.
ἀρχιμανδρίτην κ. Γεννάδιον Για-
ναγῶν (Τάντα-Αἰγύπτου) Συνδρο-
μὴν σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀ-
πόδειξιν ἐστείλαμεν ταχυδρομικῶς.
— Κον Ἰωάννην Πανσεληνιαδην
(Χάλκην-Κῶν) λεως). — Ἐπιστολὴ
σας ἐλήφθη. Ἐλλείποντας ἀριθμοὺς
ἀπεστείλαμεν ταχυδρομικῶς.

Κον Λεωνίδα Α. Πηγιάδην
(Σαράντα Ἐκκλησίας) ἐπιστολήν
σας ἐλάβομεν ἔλλείποντας ἀριθμοὺς
καὶ ἀπόδειξιν πληρωμῆς ἀπεστείλα-
μεν ταχυδρομικῶς. — Αἰδес. κ. Γε-
ώργιον ἐφημέριον Λούντζης (Σι-
άτισταν) συνημορφώθημεν ὀδηγίαις
ὕμῶν ἔλλείποντας ἀριθμοὺς ἀπε-
στείλαμεν ταχυδρομικῶς. — Κον Α.
Ι. Σανθόπουλον (Μουδανὰ) ἐπι-
στολήν καὶ ἐπιταγὴν σας ἐλάβομεν.
Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. — Κον Α.
Χαριτόπουλον (Τάντα-Αἰγύπτου).
Ἐπιστολὴ καὶ συνδρομὴ σας ἐλή-
φθη. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀπόδειξιν ἀ-
πεστείλαμεν ταχυδρομικῶς.

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Σμύρνης Χρυσόστομος
† Ὁ Τράλλεων Χρυσόστομος
Π. Παπαδήμου

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΟ Δ. ΣΥΜΒΟΥΡΙΟΝ ΤΗΣ ΘΡ. ΑΔΕΛΦΟΤ. ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ
Περ. Δουκάς Π. Δουκέλλης
Γ. Ρουσσέν Στ. Κοκκαλάς
Π. Κασάπογλους Δημ. Τσακύρης
Α. Ἀθηνογένης Δ. Δουρουδόγλου
Μ. Νικολαΐδης Δ. Σεμιζόπουλος

Ἱπεύθυνος: Π. Γ. ΔΟΥΚΕΛΛΗΣ

= Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Ο. ΕΡΜΗΣ.